

EPOKA E RE

E përditshme e pavarur
Viti XX, nr. 6003
E martë, 18 shkurt 2020
çmimi 0.40 €

REPUBLIKA E KOSOVËS KA SHËNUAR 12-VJETORIN E SHPALLJES SË PAVARËSISË

Faqe 4-5

Thaçi: FSK-ja, pasqyra më e mirë e shoqërisë sonë të lirë dhe demokratike | FAQE 5

Na ndiqni edhe në:
www.epokaere.com

[facebook.com Gazeta "Epoka e re"](#)

AWR ABBRUCH GMBH
www.awr-abbruch.de

OPINION

POLITIKA SERBE E KRYQËZUAR MIDIS KISHËS DHE AKADEMISË | F. 11

Prof. Lisen BASHKURTI

AKTUALE

QYTETARËT MBESIN TË LIDHUR NGUSHTË ME FLAMURIN KUQ E ZI | F. 7

"NEWBORN"-I ME PAMJE TË RE | F. 7

NAIM FETAHU, KANDIDAT I PDK-SË PËR KRYETAR TË PODUJEVËS | F. 10

EKONOMI

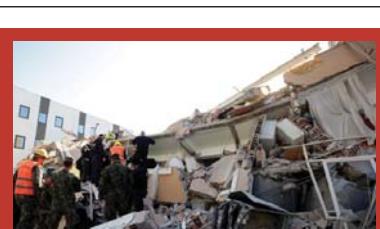
PËR 12 VJET SHTET, KOSOVA NUK PATI RRIJJE TË NEVOJSHME EKONOMIKE | F. 8-9

KULTURE

POEZI NGA EMINE MALIQI-ZAIRI | F. 15

TI MBRËTËRESHA E KËNGËS SHQIPE | F. 15

Ajet SHALA "AJHASHA"

Shqipëria siguron qindra miliona euro në Konferencën e Donatorëve për dëmet nga tërmeti | FAQE 9

RENOVA
PUTZ
Makedoni Xheqciq-Tetovë Curë-Ferizaj Tel: +389 44 487 300; +389 44 487 009
+389 44 487 755 Fax: +389 44 487 200 Mob: +377 44 501 289
E-mail: renova@mt.net.mk

NDËRTIM PROJEKTIM SHITJE
PRINCESHA GROUP SH.P.K.
INFO: 049-111-101, 044-511-177
www.princesha-ks.com

Bunjamini
FABRIKA E LLAQEVE
044/256-051
044/367-061
028/532-617
MITROVICË
STYROKOL · BUNJAKOL · EUROFASADË

Kolegji BIZNESI
www.kolegjibiznesi.com
info@kolegjibiznesi.com
038 500 878 | 045 500 878
044 500 878 | 049 500 878

SIGMA
VIENNA INSURANCE GROUP
SIGMA INTERALBANIAN VIENNA INSURANCE GROUP SH.A.
DEGA KOSOVE
Rruga "Pashko Vasa", p.n Prishtinë, Kosovë
Tel: +381 (0)38 246 301 Fax: +381 (0)38 246 302
E-mail: info@sigma-ks.net | www.sigma-ks.net

DINO
Konjuh Lipjan, Magj. Prishtinë Ferizaj-Kosovë
tel & fax +381 38 566 666

Meta akuzon mazhorancën për veprime arbitrale

TIRANË, 17 SHKURT - Presidenti i Shqipërisë, Ilir Meta, publikoi të hënën dokumente të reja drejtuar SPAK-ut për të thelluar hetimet mbi ato, që ai i quajti "veprimtaria kriminale e kryetarit të Këshillit të Emërimeve në Drejtësi, Ardian Dvorani, gjatë detyrës së tij".

Këto dokumente Meta ia shtoi kallëzimit penal të nëntorit, ku Dvorani akuzohet për shkelje që shkaktuan mosplotësimin e kuorumin të Gjykatës Kushtetuese, ndaj i "duhet ndaluar menjëherë shpërdorimi i funksionit pub-

lik, përmes të cilit ai synon kapjen politike të Gjykatës Kushtetuese".

Presidenti Meta tha në një deklaratë për mediet se "vendin e fundit vakant në Gjykatën Kushtetuese Dvorani po përpinqet ta zëre vetë përmes vonimit të procesit të plotësimit të kësaj Gjykatë, keqinformimeve dhe shkeljeve në krye të Këshillit të Emërimeve në Drejtësi".

Presidenti Meta tha se parlamenti nga një anë ftoi Komisionin e Venecias të interpretonte mbi betimin e gjyqtarëve kushtetues, por një

ditë para se delegacioni i tyre të mbërrinte në Tiranë parlamenti e ndryshoi vetë atë nen të ligjt mbi betimin e gjyqtarit kushtetues, pa pritur përgjigjen nga Komisioni i Venecias. "Ky ligj synon vendosjen e këtij procesi nën kontroll politik të Partisë Socialiste dhe të nxijë integritetin e çdo anëtarit të ri të Gjykatës Kushtetuese, duke i dhënë mesazhin se çdo emërim në këtë Gjykatë do të kalojë përmes testit të besnikërisë politike", tha ai. Meta theksoi se do të shkonte vetë në Komisionin e Venecias për t'u shpjeguar ato që po

ndodhnin në Tiranë me institucionet dhe reformën në drejtësi. "Republika e Shqipërisë po përjeton gjendjen më të rëndë të kapjes së shtetit në kontinent, por nuk do të pranoj instalimin e grushtit të shtetit, përmes shndërrimit të institucionit më të rëndësishëm të drejtësisë, Gjykatës Kushtetuese, në një polici antikushtetuese të shtetit të PPP-së", tha Meta.

Borrelli nis konsultimet për emërimin e përfaqësuesit në dialogun Kosovë - Serbi

Shefi i diplomacisë evropiane Josep Borrelli pritet që në takimin e radhës, mundësish në muajin mars, ta bëjë publik propozimin konkret me emrin e personit, të cilit do t'i besohet kjo detyrë, që me gjasë do të jetë ministri i Jashtëm i Sllovakisë, Miroslav Lajčak

BRUJKSEL, 17 SHKURT - Përfaqësuesi i lartë i Bashkimit Evropian për Politikë të Jashtme dhe Siguri, Josep Borrell, ka paralajmëruar se do t'i nisë konsultimet me ministrat e vendeve anëtare rreth emërimit të një përfaqësuesi të posaçëm, i cili do t'ketë detyrë lehtësimin e dialogut mes Kosovës dhe Serbisë.

Nga burimet diplomatike të "Radios Evropa e Lirë" mësohet se Borrelli ka paralajmëruar të hënën planet që ka për takimin e Këshillit të Ministrave të Jashtëm të BE-së në Bruksel. Ideja e tij është që në takimin e radhës, mundësish në muajin mars, të bëhet publik propozimi konkret me emrin e personit të cilit do t'i besohet kjo detyrë.

Edhe pse ende nuk konfirmojnë emra, burimet diplomatike thonë se ai do të jetë ministri aktual i Jashtëm i Sllovakisë, Miroslav Lajčak. Borrelli dhe Lajčaku kanë zhvilluar të hënën një takim bilateral në Bruksel në marginat e takimit të Këshillit. Një ditë më parë, Borrelli ka dhënë sinjalë se dialogu politik ndërmjet Kosovës dhe Serbisë do t'ni shpejt.

Në një intervistë për "Radio Evropa e Lirë", Borrelli thotë se tani Kosova ka qeveri të re dhe se pret që dialogu të nisë. "Qeveria e Kosovës është formuar një javë më parë. Kosovarët nuk kanë pasur qeveri dhe nuk kanë mundur që t'i nisin bisedimet, por tani kanë qeveri", ka thënë Borrelli. Dialogu në mes të Kosovës dhe

Serbisë është pezulluar pas taksës së vënë nga autoritetet e Kosovës në mallrat serbe në

nëntor të vitit 2018. Dialogu për normalizim të marrëdhënieve në mes të këtyre

dy vendeve ka nisur më 2011 me ndërmjetësim të Bashkimit Evropian në Bruksel.

Ministri rus i Mbrojtjes viziton Serbinë

BEograd, 17 SHKURT - Serbia dëshiron një ushtri të fortë sepse ajo garanton stabilitetin dhe neutralitetin, por edhe përparimin e vendit, tha ministri serb i Mbrojtjes, Aleksandar Vulin, gjatë një takimi me homologun e tij rus, Sergei Shoigu, të hënën në Beograd.

Në deklaratën e Ministrisë serbe të Mbrojtjes, Vulin, mes tjerash citohet të ketë thënë se, "formimi i ushtrisë së Kosovës dhe armatosja e saj janë të

rapranueshme".

Siç raporton Shërbimi i Ballkanit i Radios Evropa e Lirë, Vulin dhe Shoigu janë përqendruar në bashkëpunimin e vendeve të tyre në mbrojtje dhe në forcimin e lidhjeve në të ardhmen.

Ministri rus tha se stërvitjet e përbashkëta të të dyja ushtrive janë treguesi më i mirë i marrëdhënieve të ngushta.

Vulini e falënderoi Federatën Ruse për ndihmën ushtarake

dhe teknike që i ofron Ushtrisë së Serbisë. "Vetëm në vitin 2019 janë realizuar 94 aktivitete në kuadër të bashkëpunimit ushtarak ndërkombëtar me Federatën Ruse. Bashkëpunimi në mbrojtje zhvillohet në përputhje me Deklaratën e partneritetit strategjik", tha Ministria e Mbrojtjes në Beograd.

Shoigu gjatë vizitës së tij në Serbi do ta takojë edhe presidentin e këtij vendi, Aleksandar Vuçiç.

Në muajin nëntor të vitit 2012, është thënë se marrëdhëniet Serbi-Rusi janë forcuar që nga ardhja në pushtet e Vuçiçit në

vitin 2012.

Histeria e Putinit kundër Perëndimit dhe Kosova si antitezë (1)

Kur jemi në prag të festimit të dymbëdhjetëvjetorit të pavarësisë do të mund t'i kujtojmë dy ngjarje fatale për Kosovën si pasojë e putinizmit. Së pari, vendimin rus për ta kundërshtuar në Këshillin e Sigurimit të OKB-së intervenimin humanitar të NATO-s më 1999... së dyti, bllokada ruse me kërcënimin për përdorim të vetos në KS të OKB-së me 2007, nëse propozimi për pavarësi të Kosovës do të vihej në tavolinë

**Shkruan:
Enver HOXHAJ**

Përshtypja e parë

Ishte ulur në zyrë. Si këshilltar i presidentit Boris Yeltsin, Putini po e siguronte mysafirin në mirëbesim se "bashkëpunimi ushtarak është 100%". Përballët ishte Strobe Talbott, nënsekretari amerikan i shtetit dhe njohës i rrallë i Rusisë. Posti shtetëror, afërsia me presidentin Clinton, të cilin e kishte njohur në Oksford, kur Talbott po studionte letërsinë ruse dhe ekspertiza në politikën e jashtme, e favorizonin atë shumë në bisedë. Mirëpo, gjërat nuk ecën mirë mes delegacionit amerikan dhe atij rus. Në takim mes palës ruse u shpërfaqën dallime të mëdha. Ushtarakët kërkonin diçka tjetër, e diplomatët pretendonin tërësisht të kundërtën. Por, gjithçka rrodi ndryshe dhe zhvillimet morën kthesë pozitive kur në takim u shfaq Putini, këshilltari i lartë për siguri i Jeltsinit. Putini, jo fort i njohur deri atë kohë, ishte më i qartë dhe urban sesa bashkëkombësit e tij. Madje, ai e dha një premtim të fortë para kolegëve nga Washingtoni, se "qëndrimi rus do të publikohet para se amerikanët të arrin në aeroport".

"Kjo qe përshtypja ime e parë për Putinin. Paradite na siguroi se deklarata zyrtare do të bëhej dhe se rusët s'do të hyjnë assesi në Kosovë. Ende po pres deklaratën...", deklaronte Talbott në qershorin e 1999-s. Amerikanët u ktheyën duarthatë në shtëpi nga Moska. Brenda pak kohe, një dramë tjetër po zhvillohej në Aeroportin e Prishtinës. Një kontingjent i ushtarëve rusë nga Bosnja e Hercegovina marroi përmes Serbisë drejt Kosovës, duke marrë nën kontroll ushtarët aeroportin në Sllatinë. Pak ditë më herët, treshja diplomatike - Talbotti, Martti Ahtisaari dhe Viktor Chernomyrdin - i kishte propozuar Sllobodan

Milosheviquit planin për Rezolutën 1244. Diskutimi kishte qenë i gjatë mes tre diplomatëve dhe me diktatorin se si mund të bëheshin forcat ruse pjesë e misionit paqësor të OKB-së në Kosovë. Qëndrimi rus ishte se "ne nuk duhet ta pyesim NATO-n për kurrrfarë leje. Është e drejta jonë të veprojmë. Nëse NATO-ja synon t'i vendosë rreth 50.000 njerëz në Kosove, ne do t'i sjellim 10.000."

Moska kërkoi ato ditë të qershorit autorizim për gjashtë aeroplani transportues për të fluturuar mbi hapësirën ajrore ukrainase dhe hungareze. Por "harruan" t'i informonin këto shtete se këta aeroplani po bartnin ushtarë elitë dhe të armatosur për t'u vendosur në Kosovë. Si reagim ndaj kësaj situate, në Evropë, komandanti i NATO-s, Wesley Clark po kërkonte një autorizim tjetër, atë që të goditeshin aeroplani.

Në Kosovë, gjenerali britanik Mike Jackson po ndërmerrte çdo gjë që kontingjenti rus të izolohej dhe dorëzohej. Kur amerikani kërkonte veprim, britaniku e theu urdhrit e tij me përgjigjen epike: "Zotëri, s'dua që të filloj Luftën e Tretë Botërore për ju!" Putini ishte strumbullari i kësaj drame të ngjarjeve duke rikonfirmuar qëndrimin rus, të dhënë nga Chernomyrdin. Por, në fakt, kishte ndodhur e kundërtë!

Shmangia e konfrontimit

Përplasja NATO-Rusi ishte shumë afër, por drama e Aeroportit të Prishtinës u tejkalua. Rreziku u shmang nga bashkëpunimi i mirëmenduar mes tyre. Historikisht, kjo ngjarje shënon përfshirjen e parë të Putinit në raport me Kosovën dhe do ta përcjellë atë për njëzet vjet me radhë. Mashtrimi në tavolinë negociatash dhe kurthet diplomatike të mbuluara me korrekësia janë vetëm maskim i politikës së tij. Një politikë, e cila synonte të dérgonte forca ushtarake në Kosovë dhe t'i ndryshonte faktet në terren. Ishte një mënyrë, natyrisht e papritur, për ta rikthyer nën kontroll rus diçka që ishte humbur në tavolinën e bisedimeve.

Marshimi i batalionit rus drejt Kosovës, para se trupat paqësore të NATO-s të vendoseshin aty, ishte një platformë e re e sjelljes së jashtme ruse më 1999. Ata synonin një sektor të veçantë të territorit, mundësisht në veri të vendit, kinse në emër të mbrojtjes së serbëve lokalë. Por, e vërteta ishte tjetër - kjo pjesë e Kosovës shihet si një kartë e mirë rajonale gjëopolitike në Ballkan. Natyrisht, një sektor do ta destabilizonte tërë Kosovën dhe do të krijonte parakusht

për një konflikt në mes të NATO-s dhe Rusisë brenda saj. Për më shumë, do ta cenonte rëndë integritetin territorial dhe pavarësia e Kosovës do të ishte e pamundur më vonë. Gjenerali Clark kujton priten ruse për ndarjen e Kosovës që fshihej nën pretendimin e tyre për një sektor të veçantë. Mirëpo, edhe bashkësia ndërkombëtare, e veçanërisht NATO do ta humbe kontrollin e saj mbi tërë misionin.

Putinizmi si doktrinë

Ngjarjet në vitin 1999 janë premisat e kryehershme për ta kuptuar putinizmin si doktrinë të politikës së jashtme deri më sot sa u takon shumë temave ndërkombëtare. Ato nuk ishin thjesht një incident ushtarak dhe ballafaqim diplomatik Rusi-Perëndim, por një mendësi dhe sjellje e re, e ndërtuar mbi një vetëdije historike komplekse ruse. Të frymëzuar nga ideologja e ringjalljes dhe politika e forcës në raportet ndërkombëtare. Ajo do të kuptohet më vonë si vazhdimi dëshirë dhe si qëllim, sikurse treguan ngjarjet e dhunshme në Evropën Lindore, ndërhyrjet brenda BE-së dhe intervenimi të stilit carist në Lindje të Mesme.

Përpjekja për ta dështuar bashkësinë ndërkombëtare në Kosovë, misionin e NATO-s dhe Rezolutën 1244 të OKB-së ishin vetëm premisat e para sesi Rusia do të sillet më vonë në rendin e ri ndërkombëtar, duke minuar atë kudo dhe me çdo mjet. Qasja tashmë është e shpallur nga vetë Putini: nuk ka një rend të përbashkët ndërkombëtar, por një botë policentrike me disa qendra të vendimarrjes. E të gjitha këto duhet të janë kundër botës perëndimore, veçanërisht kundër "hegemonisë amerikane".

Rruja e vështirë e Kosovës së pavarur dhe shtetndërtimit të saj për shkak të kundërshtimit rus është tema më interesante dhe dinamike e përplasjeve në raportet Perëndim - Rusi. Mirëpo, më komplekse dhe më

domethënëse është përdorimi i saj për t'i goditur shtetet perëndimore dhe rendin ndërkombëtar që krijoj Kosovën. Që para njëzet vjetësh sjellja gjëopolitike ruse dhe qëndrimi i Putinit tregojnë një veçori afatgjatë. Sa më thellë që kuptohet se çfarë dëshirë si Putini e ka goditur Kosovën në këta njëzet vjet, aq më mirë do ta shohim "botën e tij". Aq më drejt do ta lexojmë rendin ndërkombëtar dëshirë, se kush mund të jetë viktimi e politikës ruse sot e në të ardhmen.

Cilat janë elementet e doktrinës së Putinit të përdorura në raport me Kosovën? Ku mund ta shohim putinizmin në veprim diku tjetër në botë?

Kur jemi në prag të festimit të dymbëdhjetëvjetorit të pavarësisë do të mund t'i kujtojmë dy ngjarje fatale për Kosovën si pasojë e putinizmit. Së pari, vendimin rus për ta kundërshtuar në Këshillin e Sigurimit të OKB-së intervenimin humanitar të NATO-s më 1999. Përkundër faktit, që vetë OKB-ja vite me radhë kishte konstatuar, dënuar disa herë krimet e Serbisë mbi civilët e pafajshëm në Kosovë. Së dyti, bllokada ruse me kërcënimin për përdorim të vetos në KS të OKB-së më 2007, nëse propozimi për pavarësi të Kosovës do të vihej në tavolinë. Kjo e pamundësoi anëtarësimin e Kosovës në OKB, duke lënë shtetin më të ri në Evropë pa njohje të plotë ndërkombëtare. Ngjarja e parë do ta determinonte natyrën e lirisë sonë, e dyta karakterin e shtetësisë. Pasojat janë të mëdha, por do të ishte një interpretim i thjeshtë nëse vlerësohen goditjet e tij vetëm nën këtë dritë. Dëmi është shumanshëm për Kosovën, ndërsa më vonë viktima të Putnit do të janë edhe shumë të tjerë. Deri më sot ai do të shfaqet me nostalji për "Rusinë historike", shpirtin e tij shovinist, vështrimin dhe veprimin përzgjedhës për botën.

REPUBLIKA E KOSOVËS KA SHËNUAR 12-VJETORIN E SHPALLJES SË PAVARËSISË

Kosova feston 12-vjetorin e shtet

Republika e Kosovës ka festuar 17 Shkurtin, Ditën e Pavarësisë. Për ndër të 12-vjetorit të shpalljes së pavarësisë liderët shtetërorë kanë uruar qytetarët e Kosovës, duke përmendur të arriturat e shtetit më të ri në Evropë dhe sfidat që e presin atë. Për ditën më të veçantë në historinë e Kosovës, institucionet qendrore dhe lokale kanë organizuar aktivitete të ndryshme, ndërsa qytetarët e kanë festuar nëpër të gjitha qytetet e Kosovës. Edhe këtë vit liderët politikë kanë bërë homazhe te kompleksi Memorial "Adem Jashari" në Prekaz, te varri i ish-presidentit Ibrahim Rugova dhe te varri i simbolit të rezistencës kombëtare, Adem Demaci

EPOKA ERE Muhamet KOCI

PRISHTINË, 17 SHKURT - Republika e Kosovës të hënën ka shënuar 12-vjetorin e shpalljes së pavarësisë. Për ndër të 17 shkurtit, ditës më të veçantë në historinë e Kosovës, janë mbajtur shumë aktivitete të organizuara nga institucionet qendrore dhe lokale, ndërsa qytetarët kanë festuar në mënyra të ndryshme nëpër

Thaçi në profilin e vet në "Facebook".

Edhe kryeministri i Kosovës, Albin Kurti, përmes një video-mesazhi në "Facebook" ka uruar qytetarët e Kosovës për 12-vjetorin e Pavarësisë. "Ne të gjithë kemi mospajtimet e dallimet tona, por si Qeveri është koha të marrim vendime. Nuk do t'u shmangemi vështirësive, por do t'u bëjmë ballë atyre", ka thënë ai.

Qytetarëve 17 shkurtin ua kanë

e UÇK-së Adem Jashari dhe shumë luftëtarë që u flijuan në altarin e lirisë. Vlerësojmë përpjekjet e pasluftës përgritjen e institucioneve demokratike dhe përkrahjen e pareshtur të miqve tanë ndërkombëtarë, ShBA-së dhe BE-së", ka shkruar në profilin e vet në "Facebook" lideri i LDK-së, Isa Mustafa.

Kryetari i Partisë Demokratike të Kosovës (PDK), Kadri Veseli, ka uruar pavarësinë e Kosovës për të gjithë qytetarët, duke kujtuar sakrificën e popullit shqiptar ndër breza si dhe luftën çlirimtare për liri. "Urimet më të përzemërtë bashkëqytetarëve të shtetit tonë dhe mbarë kombit shqiptar përvjetorin e 12 të pavarësisë së Kosovës. 17 shkurti i vitit 2008

ishte përbushja e një ëndrrë të hershme për liri e pavarësi të shumë brezave, prandaj shpreh nderimin për të gjithë ata heronj, luftëtarë e veprimitarë që me sakrificat e tyre shekullore bënë të mundur ditët që gëzojmë sot", ka shkruar Veseli në profilin e tij në "Facebook". Edhe lideri i AAK-së, Ramush Haradinaj, ka nderuar të rënët për këtë ditë. "Përjetësish përkulen para sakrificës dhe të rënëve për liri. Sot nderuam, te varri i presidentit Rugova, te shtatorja e heroit Zahir Pajaziti, në Prekazin e komandantit legjendar Adem Jashari, në Pejë e Haxhi Zekës e Adrian Krasniqit dhe 183 dëshmorëve të Pejës, si dhe në Deçanin e Glogjanin e heronje të Dukagjinit. Urime

bashkëkombës kudo që jeni 12-vjetorin e pavarësisë së Kosovës! Festofshim të bashkuar", ka shkruar Haradinaj në profilin e vet në "Facebook".

Kurse lideri i Nismës Socialdemokrate, Fatmir Limaj, ka thënë se pavarësia e Kosovës shënon të arrituren më të madhe në historinë e shtetit tonë. "Shpallja e pavarësisë 12 vjet më parë është kurorëzim i përpjekjeve të popullit shqiptar, që kulmuan me luftën e shenjtë të Ushtrisë Çlirimtare të Kosovës, në krye me komandantin legjendar Adem Jashari dhe mijëra dëshmorë të tjerë", ka shkruar Limaj në "Facebook".

Kosovën për këtë ditë e kanë uruar edhe liderët e Shqipërisë, presidenti Ilir Meta, kryeministri Edi Rama dhe kryetari i PD-së, Lulzim Basha.

Homazhe te varri i Adem Jasharit

17 shkurtin institucionet shtetërore e kanë filluar duke nderuar flamurin shtetëror. Në orën 8:00 të mëngjesit garda ceremoniale e FSK-së, nën intonimin e himnit, ka bërë ngritjen e flamurit në oborrin e qeverisë, ku të pranishëm ishin udhëheqësit shtetërorë dhe komandanti i FSK-së.

Më pas, kryetarja e Kuvendit dhe kryeministri i Kosovës kanë bërë homazhe në Kompleksin Memorial "Adem Jashari" në Prekaz, te varri i ish-presidentit Ibrahim Rugova dhe te varri i veprimitarit të çështjes kombëtare, Adem Demaci.

Kjo ka qenë hera e parë që i pari i qeverisë, Albin Kurti, ka bërë

rugë e sheshe të qyteteve të Kosovës, të cilat ishin të stolisura me flamuj të Kosovës. Krahas flamujve verdhë e kaltër, qëndronte edhe flamuri kombëtar kuq e zi.

Për ditën më të veçantë në historinë e Kosovës liderët politikë kanë uruar qytetarët.

Presidenti Hashim Thaçi ka vlerësuar se gjatë këtyre viteve Kosova ka shënuar të arritura si brenda ashtu edhe në rrafshin ndërkombëtar. "Gjatë këtyre dymbëdhjetë vjetëve Kosova ka shënuar të arritura të mëdha në rrafshin kombëtar, në konsolidimin e institucioneve, përpërimin ekonomik, në kultivimin e marrëdhënieve të mira ndëretnike dhe funksionimin e shtetit ligjor.

Në planin e jashtëm Kosova ka luajtur dhe luan rol paqësor, duke qenë faktor i stabilitetit në rajon. Kosova ka arritur të jetë pjesë e shumë institucioneve ndërkombëtare, me synim të quartë për integrim të plotë në BE, NATO dhe KB", ka shkruar

ësisë, në pritje të sfidave të reja

Thaçi: FSK-ja, pasqyra më e mirë e shoqërisë sonë të lirë dhe demokratike

Presidenti i vendit, Hashim Thaçi, ka qëndruar të hënën përvizitë në Kazermën "Adem Jashari" në 12-vjetorin e pavarësisë së Kosovës. Ai ka mbajtur një fjalim, ku tha se ndihet krenar me djemtë e vajzat e Forcave të Sigurisë së Kosovës (FSK). "Me punën tuaj jeni bërë institucioni më prestigjioz në përfaqësimin e Kosovës në gara ndërkombëtare krah përkrah shteteve demokratike dhe ushtrive moderne. Disiplina, etika dhe profesionalizimi juaj vërehen kudo në Kosovë", është shprehur ai.

Ai ka pohuar se Ushtria e Kosovës u rrit së bashku me vitet e lirisë, pavarësisë dhe zhvillimit të saj. "Ushtarë të

nderuar, bazament i ushtrisë janë heronjtë tanë invalidët, veteranët dhe sakrifica e të gjithë qytetarëve. Ushtria e Kosovës është shembulli më i mirë i bashkëpunimit me shtetet që e ndihmuani Kosovën, në krye me ShBA-në, vendet e BE-së dhe NATO-n. Ju jeni ushtri e re, por ushtri moderne. FSK-ja është pasqyra më e mirë e shoqërisë sonë të lirë dhe demokratike. Tashmë në etapën e dytë ushtria e Kosovës synon objektiva të reja. Ju po rriteni në një ushtri kredibile në sytë e botës. Kosova di të jetë prodhuese e paqes, shembull i bashkëpunimit me NATO-n. Kosova në të ardhmen do të jetë pjesë e NATO-s", ka thënë presidenti Thaçi.

homazhe te varri i ish-presidentit Rugova, ndërsa kryeparlamentarja Vjosa Osmani është bërë zyrtarja e parë e LDK-së që ka bërë homazhe te varri i simbolit të

seancë soleme. Me këtë rast, kryetarja e Kuvendit, Vjosa Osmani, ka thënë se Kosova po krijon imazh të ri. Duke iu referuar simbolikës së 12 fëmijëve të pranishëm në

flamurin e Kosovës aty ku nuk ishte e mundur më herët. Ata na kanë bërë të qajmë nga gjëzimi e të buzëqeshim nga lumturia. Ju lus që me duartrokite t'uakthetjë nderin që ato ia kanë

rezistencës, Adem Demaci. Me rastin e 12-vjetorit të shpalljes së pavarësisë së Republikës së Kosovës edhe anëtarët e Kryesisë dhe deputetët e Partisë Demokratike të Kosovës kanë bërë homazhe dhe kanë vënë kurora me lule në memorialin e Jasharëve në Prekaz.

Një ditë më parë homazhe në këtë kompleks ka bërë edhe lideri i PDK-së, Kadri Veseli. Homazhe përnder të kësaj dite në Kompleksin Memorial "Adem Jashari", në Prekaz kanë bërë edhe liderët e tjerë politikë dhe shumë qytetarë nga të gjitha vitesh shqiptare.

Kuvendi mban seancë përnder të Ditës së Pavarësisë

Përnder të Ditës së Pavarësisë, Kuvendi i Kosovës ka mbajtur

Lipa e Rita Ora, tenori Ramë Lahaj e artistja Arta Dobroshi, secili më shumë se tjetri kanë ndikuar që shteti i Kosovës të njihet e të duhet edhe nga popujt e tjerë gjithandje botës. Sot ne e nderojmë veprën e tyre, duke i pasur këtu dy nga ta: Ramën dhe Artën", është shprehur Osmani.

Para fillimit të kësaj seance, deputetet e PDK-së, Ganimete Musliu dhe Evgjeli Thaçi, kanë vendosur flamurin e UÇK-së në Kuvendin e Kosovës.

Ky veprim është bërë si reagim ndaj deputetës së Lëvizjes Vetëvendosje, Fatmire Mulhaxha-Kollçaku, e cila ditë më parë shpërndau një citat të një analisti serb i cili thoshte se "Albin Kurti s'ka dosje kriminale nga koha e UÇK-së".

FSK-ja nuk parakalon në sheshet e Prishtinës

Forca e Sigurisë së Kosovës (FSK) këtë vit nuk ka parakaluar në sheshet e Prishtinës sikurse vite më parë. Por, përnder të Ditës së Pavarësisë ushtria ka organizuar dy ceremoni të ndara në Kazermën "Adem Jashari". Në ceremoninë e parë,

para ushtarëve të FSK-së kanë folur kryeparlamentarja Vjosa Osmani dhe kryeministri Albin Kurti, ndërsa në ceremoninë e dytë që është organizuar pasdite ka folur presidenti Hashim Thaçi, i cili paradite ka qenë në një vizitë jashtë vendit. Para ushtarëve të FSK-së, i pari i

everisë, Albin Kurti, ka thënë se prioritet i tyre mbetet anëtarësimi në Bashkimin Evropian dhe në NATO. "Është detyrë e jona të zhvillojmë shtetin nga brenda dhe ta forcjmë nga jashtë. Ne duhet të përballemi me botën ashtu siç është dhe çdoherë duke punuar dhe përta është ashtu si duhet të jetë. 20 vjet kanë kaluar dhe askush s'ka marrë përgjegjësi për gjenocidin dhe të njëjtët mohojnë të drejtë tonë. Ne e dobësojmë shtetin tonë sa herë që e vendosim veten para interesave të shtetit. Ne duhet të jemi unikë në politikën e jashtme. Do të punojmë që ta avancojmë anëtarësimin në NATO dhe BE dhe këto janë prioritete. Integrimi në BE është rrugë e gjatë, por nevoja na forcon", ka thënë Kurti.

Ai është zotuar se do t'i shtojë investimet në Forcën e Sigurisë së Kosovës. "Investimet në ushtri dhe në mbrojtje nuk bëhen sepse duam luftë, porse nuk duam që lufta të vijë te ne. Ne investojmë në mbrojtje sepse e keqja ekziston në botë. Në një vend të varfér sikur Kosova, investimet në ushtri janë të kushtueshme, por investimi në mbrojtje është realitet në të cilin rrëthohemi. Është detyrë e jona ta zhvillojmë shtetin nga brenda e ta fuqizojmë atë nga jashtë", ka thënë ai, duke se paqja nuk është e garantuar çdoherë.

Kurse kryeparlamentarja Osmani ka thënë se objektivi kryesor i kësaj forcë është anëtarësimi në NATO. "Të dashur ushtarakë, ju duhet të ndiheni krenarë që jeni pjesë e një formacioni ushtarak i cili ka veç një mision: mbrojtjen e integritetit territorial dhe sigurisë së qytetarëve të Republikës pa dallim. Do të punojmë pareshtur që ta bëjmë realitet Kosovën që duam ne, vend të sigurt, ku respektohen kushtetutshmëria dhe ligjshmëria, vend të zhvilluar ekonomikisht, të integruar në NATO, Bashkimin Evropian dhe në strukturat e tjera euroatlantike. Anëtarësimi në NATO dhe BE mbetet objktivi kryesor strategjik i Republikës sonë për të cilin do të angazhohemi me gjithë potencialin tonë", ka thënë Osmani.

Republika e Kosovës e ka shpallur pavarësinë e saj më 17 shkurtit të vitit 2008, në koordinim të plotë me ShBA-në dhe aleatet e tjerë perëndimorë. Deri më tani Kosova është njojur nga 116 shtete dhe dhjetëra organizata ndërkombëtare.

Pompeo uron Kosovën në 12-vjetorin e pavarësisë

PRISHTINË, 17 SHKURT - Sekretari amerikan i Shtetit, Mike Pompeo, ka përgëzuar Kosovën në përvjetorin e 12-të të pavarësisë së saj, duke thënë se sovraniteti dhe pavarësia e këtij shteti janë shumë të rëndësishme për stabilitetin e Ballkanit Perëndimor. Në komunikatën e lëshuar nga Departamenti Amerikan i Shtetit është thënë se Shtetet e Bashkuara janë të motivuara nga ngjarjet e fundit, që janë shenjë e lehtësimit të investimeve, turizmit, tregtisë dhe lidhjeve me Serbinë. Me këtë rast, Pompeo duket se u është referuar marrëveshjeve të arritura mes zyrtarëve të Kosovës dhe atyre të Serbisë për vendosjen e linjave ajrore dhe atyre hekurudhore në mes të të dy vendeve. Nënshtimi i marrëveshjeve është lehtësuar nga ambasadori

amerikan në Berlin, Richard Grenell. Sipas Pompeos, këto zhvillime shtrojnë rrugën përpërparim më të madh në normalizim të marrëdhënieve në të ardhmen e afërt.

Sekretari amerikan ka përmendur edhe gatishmérinë e ShBA-së për ta vazhduar bashkëpunimin me Kosovën. “Për më shumë se një dekadë të dy shtetet kanë gjëzuar lidhje të forta, të bazuara në vlera të përbashkëta. Shtetet e Bashkuara mbështesin Kosovën në rrugën drejt anëtarësimit në institucionet transatlantike dhe do të vazhdojnë të punojnë përfuqizim të sundimit të ligjit, luftim të korruptionit dhe nxitjes së begatisë ekonomike për të gjithë qytetarët e Kosovës”, është thënë në komunikatën e Departamentit Amerikan të Shtetit.

'Ukshin Hoti' arrin marrëveshje bashkëpunimi me Komunën e Prizrenit

PRIZREN, 17 SHKURT (ER) -
Universiteti "Ukshin Hoti" i Prizrenit dhe Komuna e Prizrenit kanë arritur marrëveshje bashkëpunimi. Marrëveshja është nënshkruar nga rektori prof. asoc. dr. Ismet Temaj dhe kryetari i Prizrenit, Mytaher Haskuka.

Haskuka.
Përfaqësuesit e dy institucioneve
e vlerësuan lart thellimin e
b a s h k ë p u n i m i t
ndërinstitucional

nderinstitucional. Rektori Temaj e ka falënderuar kryetarin e Prizrenit përmblështetjen duke theksuar se arritja e kësaj marrëveshje shkon në funksion të lidhjes së ngushtë të universitetit me palët e interesin dhe në këtë kuadër bashkëpunimi me pushtetin lokal ka shumë rëndësi përmblështetjen e universitetit.

Ndërkaq, kryetari Haskuka vazhdimisht e ka mbështetur universitetin. Ai ka theksuar se për zhvillimin e gjithëmbarshëm pikë kyçë është lidhja e arsimit me ekonominë, ndërsa roli i Universitetit të Prizrenit në këtë aspekt është shumë i rëndësishëm.

Qëllimi i kësaj marrëveshje të bashkëpunimit është t'i përcaktojë kushtet e bashkëpunimit në mes të dy institucioneve pér interesin

Dy institucionet pajtohen që përinteresa të përbashkëta të asistojnë, promovojnë, përkrahin dhe ngritin nivelin e bashkëpunimit reciprok në mes të tyre, në funksion të zhvillimit të përgjithshëm edukativ, social dhe ekonomik, dhe ngritjen

Rektori Temaj e ka falënderuar kryetarin e Prizrenit për mbështetjen duke theksuar se arrija e kësaj marrëveshje shkon në funksion të lidhjes së ngushtë të universitetit me palët e interesin dhe në këtë kuadër bashkëpunimi me pushtetin lokal ka shumë rëndësi për të ardhmen e universitetit.

---

professionale të studentëve të Universitetit.

Komuna e Prizrenit dhe Universiteti "Ukshin Hoti" i Prizrenit së bashku do të kontribuojnë në drejtim të zhvillimit, përkrahjes dhe promovimit të sektorit edukativ dhe profesional, për ofrim të shërbimeve përkatëse për këtë universitet, për gjenerimin e

Kryetari Haskuka vazhdimisht e ka mbështetur universitetin. Ai ka theksuar se për zhvillimin e gjithëmbarshëm pikë Kyçë është lidhja e arsimit me ekonominë, ndërsa roli i Universitetit të Prizrenit në këtë aspekt është shumë i rëndësishëm

punësimit dhe zvogëlimin e papunësisë. Në këtë aspekt, Universiteti i Prizrenit do t'i ofrojë ndihmë shkencore-profesionale Komunës së Prizrenit me shërbimet e veta. Komuna e Prizrenit dhe Universiteti "Ukshin Hoti" i Prizrenit pajtohen që në përgatitjen e propozimeve dhei

pranojnë në baza mujore një numër të studentëve të Universitetit "Ukshin Hoti" të Prizrenit për të bërrë praktikën profesionale nëpër zyrat e Komunës dhe institucioneve vartësce.

Komuna e Prizrenit do të angazhohet që të ofrojë bursa për studentët më të dalluar të Universitetit dhe me gjendje të rënduar ekonomike, përfshirë edhe familjet e dëshmorëve

edhe familjet e deshmoreve. Komuna e Prizrenit dhe Universiteti "Ukshin Hoti" pajtohen që për nevoja të tyre të shkëmbejnë ekspertë dhe përvojat e tyre në fushat e caktuara, që kanë kapacitete dy palët

Komuna e Prizrenit dhe Universiteti "Ukshin Hoti" pajtohen që të angazhohet një doktor i mjekësise familjare dhe një infermier në kompleksin e universitetit. Gjithashtu, këto dy institucionë pajtohen për shfrytëzimin e institucioneve dhe hapësirave komunale për studentët, si: Bibliotekën Komunale, Qendrën Sportive "Sezai Surroi", fushat sportive, institucionet kulturore komunale eti.

Po ashtu, Komuna e Prizrenit dhe Universiteti "Ukshin Hoti" pajtohen që të bashkëpunojnë gjatë procesit të hartimit të planeve dhe dokumenteve strategjike të dy palëve si dhe pajtohen që ta planifikojë ndarjen e hapësirave dhe tokës komunale për nevoja të zgjerimit të infrastrukturës të UPZ-së dhe për nevoja specifike të fakulteteve përkatëse konform ligjeve në fuqi.

Qytetarët mbesin të lidhur ngushtë me flamurin kuq e zi

Shumë qytetarë mbesin të lidhur ngushtë me flamurin kuq e zi, porse është në rritje numri i atyre që kanë krijuar lidhje me flamurin shtetëror, sidomos pas sukseseve të Kosovës në sporte të ndryshme

PRISHTINË, 17 SHKURT - Shumë qytetarë kanë dalë të hënën në sheshet e Prishtinës për ta festuar përvjetorin e 12-të të pavarësisë së Kosovës. Prishtina është dekoruar me ngjyrat e flamurit verdhë e kaltër, por shumë qytetarë mbajnë me vete edhe flamurin kuq e zi. Aktivitetë të ndryshme për 12-vjetorin e pavarësisë së Kosovës kanë organizuar edhe komunitat e tjera. Janë bërë 12 vjet prej se Kosova shpalli pavarësinë dhe qytetarët mbesin të ndarë sa i takon ndjenjës që ata kanë për

flamurin kombëtar shqiptar dhe atë të shtetit të Kosovës. Shumë qytetarë mbesin të lidhur ngushtë me flamurin kuq e zi, porse është në rritje numri i atyre që kanë krijuar lidhje me flamurin shtetëror, sidomos pas sukseseve të Kosovës në sporte të ndryshme. Hendballisti Kastriot Jupa, i cili luan për përfaqësuesen e Kosovës, ka thënë për "Radio Evropa e Lirë" se ndihet krenar që ka mundësinë t'i përfaqësojë ngjyrat e shtetit të tij. Nga dita e shpalljes së pavarësisë kanë kaluar 12 vjet

dhe te qytetarët e Kosovës ende dominojnë ndenja të fuqishme për flamurin kuq e zi.

Kushtrim Sheremeti, aktor dhe aktivist politik, ka lidhje të veçantë me këtë flamur. "Unë jam komplet kuq e zi", ka thënë ai, duke treguar se sa ka qenë për tre vjet pjesë e Qeverisë së Kosovës e ka bartur në zyrë flamurin shtetëror për arsy që, sipas tij, ka qenë flamuri për të cilin ka punuar në institucionet shtetërore. "Më ka përfaqësuar institucionet dhe shtetin ku jetoj", ka thënë ai.

Sa iu takon datave historike, qytetarët e Kosovës kanë dy festa kryesore: 28 Nëntorin - shpalljen e Pavarësisë së Shqipërisë, si dhe 17 Shkurtin - shpalljen e Pavarësisë së

Kosovës. Në këto dy data qytetarët festojnë me të dy flamujt, flamurin kuq e zi dhe atë të shtetit të Kosovës. Në shumicën e vendave ku vendoset flamuri i Kosovës, vendoset edhe ai i Shqipërisë. Publicisti Shkëlzen Maliqi thotë se flamuri i Kosovës nuk është i pëlqyeshëm pasi është zgjedhur pa pyetur qytetarët, të cilët, sipas tij, është dashur që të kenë të drejtë të vendosin përsimbolin që i përfaqëson.

Qytetarët janë të ndarë në mendime sa i takon flamurit. Disa besojnë se Kosova do të ketë një flamur tjetër në të ardhmen.

Ekrem Rexha, student, thotë se në aspektin personal është i lidhur me flamurin kuq e zi.

Agim Smakaj thotë se në të gjitha arritjet që i kemi pasur në sport është ngritur flamuri i Kosovës. "Prandaj është një arritje me atë flamur derisa të vijë koha të krijojmë një flamur tjetër, duhet këtë që e kemi ta përkrahim dhe ta duam", ka thënë Smakaj.

Përzgjedhja e flamurit të Kosovës u bë pas një konkursi ndërkombeartku u vlerësuan rrëth 1000 versione. Përpjekja e hartës, flamuri shtetëror ka të vendosur gjashtë yje që nënkuptojnë gjashtë grupet kryesore etnike që jetojnë në Kosovë. (REL)

'NewBorn'-i me pamje të re

Para shumë qytetarëve është prezantuar të hënën obelisku "NewBorn" me pamje të re, i cili këtë vit iu kushtohet të mbijetuarave të dhunës seksuale gjatë luftës. Në çdo shkronjë kishte një mbishkrim që ishte shkruar nga të dhunuarat seksuale gjatë luftës së fundit në Kosovë

**EPOKA
ERE** Qendresa RAMA

PRISHTINË, 17 SHKURT - Me rastin e 12-vjetorit të shpalljes së Pavarësisë së Kosovës është prezantuar pamja e re e obeliskut "NewBorn", që këtë vit iu kushtua të mbijetuarve të dhunës seksuale gjatë luftës. Në prezantim ishin të pranishme shumë deputete nga Kuvendi i Kosovës dhe kryetarja e Kuvendit, Vjosa Osmani. Drejtoresha e Qendrës Kosovare për Rehabilitimin e të Mbijetuarve të Torturës, Feride

Rushiti, ka vlerësuar lart mesazhin që përçon këtë vit obelisku "NewBorn". "Falënderojoj Fisnik Ismailin që këtë vit ua ka kushtuar viktimate të dhunës seksuale, pasi nëpërmjet këtij obelisku do të pasqyrohet dhuna që kanë përjetuar viktimat", ka thënë ajo.

Ndërsa kryetarja e Kuvendit të Kosovës, Vjosa Osmani, ka thënë se gratë e dhunuara do të jenë nderi ynë i përjetshëm. "Jo vetëm ky organizim, dedikim i sotëm do të jetë zëri ynë në institacione, por i gjithë zëri i qytetarëve të Kosovës për ta luftuar stigmën është i nevojshëm në mënyrë që

ta nderojmë sakrifisen të cilën e kanë përjetuar gratë dhe burrat në Kosovë. Sot kur i shikojmë këto citime të drejtëpërdrejta nga gratë e dhunuara gjatë luftës, ku njëra prej tyre më bëri përshtypje që thotë: 'Dua që plaga ime të ketë zë'. Dëshiroj që të zotohem që ajo plagë të ketë zë sot e

përgjithmonë", ka thënë Osmani. I pranishëm ishte edhe vëllai i Vasfije Krasniqit, i cili ftoi përbashkëtësje ndaj viktimate të dhunës seksuale gjatë luftës. Vjosa Osmani dhe Feride Rushiti bashkë me shumë deputete të Kuvendit vendosën lule te monumenti "Heroinat".

Për 12 vjet shtet, Kosova nuk pati rritje të nevojshme ekonomike

Për dymbëdhjetë vjet të shtetësisë, Kosova nuk ka shënuar rritjen e nevojshme ekonomike. Kështu kanë thënë njohës të fushës së ekonomisë që, sipas tyre, kjo rritje ekonomike do të duhej të ishte 7 për qind. Sipas njohësve të çështjeve ekonomike, Muhamet Mustafa dhe Safet Gérxhaliu, Kosova gjatë këtyre viteve është përballur me debalance të lartë tregtar, papunësi, mospasje në nivel të duhur të investimeve të huaja, administratë publike të madhe dhe të shtrenjtë. Ndërkaq, gjë pozitive, sipas tyre, është konsideruar investimi në infrastrukturën rrugore si dhe partneriteti me FMN-në dhe BB-në. Kurse prodhuesi vendor nga fabrika "Meka", Burim Piraj, ka folur për bashkëpunimin tregtar me Shqipërinë që, sipas tij, edhe pse eksporti është në shifër simbolike, tanimë s'ka pengesa tregtare në mes të dy vendeve

EPOKA ERE **Albulena S. MAVRAJ**

PRISHTINË, 17 SHKURT - Bazuar në të dhënat e Agjencisë së Statistikave të Kosovës, shkalla më e theksuar e papunësisë është te grupmoshat 15-24-vjeçare me 48.9 për qind. Sipas rezultateve të Anketës së Fuqisë Punëtore (AFP), në TM3 2019 fuqia joaktive është mjaft e lartë me 58.1 për qind, me fokus të veçantë te femrat me 77.8 për qind, krahasuar me meshkujt 38.6 për qind. Sektorët ekonomikë, që prijnë me punësim, vazhdojnë të janë: tregtia me 17.5 për qind, ndërtimitaria me 13.5 për qind, prodhimi me 12.5 për qind, si

dhe arsimi me 8.9 për qind. Ndërsa sektorët e tjera marrin pjesë me përqindje më të vogël në punësim. Kurse të dhënat nga tregtia e jashtme të mallrave në Kosovë tregojnë për një deficit tregtar më të lartë për (12.7 për qind) në muajin dhjetor 2019, në raport me periudhën e njëjtë të vitit 2018. Sa i përket varfërisë, rreth 25 mijë familje në tërë Kosovën konsiderohet se jetojnë vetëm me asistencë sociale. Sipas të dhënavë të Bankës Qendrore të Kosovës, Kosova kishte filluar vitin e pavarësisë më 2008 me një rritje ekonomike mbi 5 për qind, por më pas këtë shkallë të rritjes ekonomike nuk e kishte arritur më.

konsiderueshme në fushat e ndryshme. Por, ajo që duhet të jetë brengë për qytetarët e Kosovës, është zhvillimi ekonomik, por meqë kishim politikanë që janë marrë me populizëm dhe folklorizëm sesa me zhvillim ekonomik, jemi këtu ku jemi. Kemi tri vjet të humbura me demarkacion, dy vjet e gjysmë me taksë, që është dëmi më i madh që i është bërë Kosovës. Në këtë drejtim nuk pritet të kemi investime pasi sundimi i rendit dhe ligjit ka qenë pika më e dobët. Rënia e investimeve të huaja është më shqetësuese derisa vendet e rajonit bëjnë gara dhe seleksionime për investime të huaja, Kosova ka mbetur larg në këtë aspekt. Po ashtu, është shqetësuese prishja e raportove me miqtë ndërkombëtarë. Në një shtet ku definitivisht administrata publike ka qenë krijuese e vendeve të reja të punës, dëshmon mjerimin e ekonomisë. Është për t'u shqetësuar niveli i ulët i eksportit, ku pjesa dërrmuase përbën mbeturinat metalike. Besoj dhe jam i vetëdijshëm se është koha e fundit ku të gjithë duhet të mobilizohemi që për ekonominë të bëjmë më tepër.

Interesi i shtetit duhet të jetë mbi interesat e partive politike", ka thënë ai. Gérxhaliu ka theksuar se duhet të kuptohet që vetëm me zhvillim ekonomik të bazuar në rend dhe ligj Kosova do ta arrijë stabilitetin politik, social dhe do t'i përshpejtojë proceset integruese dhe, sipas tij, mbi të gjitha, do ta përmirësojë imazhin e vet që është në pikën më kritike falë gabimeve të politikëbërsve. Ai ka shtuar se në të kaluarën ishte për t'u duartrokitur raporti me FMN-në, Bankën Botërore, partneriteti me ShBA-në dhe vendet evropiane. Sipas tij, tërë kjo është venitur kur në Kosovë erdhë një klasë politike që shumë më shumë humbte kohë për ta ndryshuar të kaluarën sesa përtë ndërtuar të ardhmen. "Jo vetëm që janë zhgënjer qytetarët me ikjen masive nga Kosova, por i kemi zhgënjer edhe ndërkombëtarët që ishin sponsorizuesit më të fuqishëm të Kosovës", ka thënë Gérxhaliu. Ai ka theksuar se Kosova është shndërruar në një shoqëri që varet nga importi. "Kur dihet që proporcioni është 9/1 ose 90/10, në këtë mënyrë Kosova është shndërruar në një vend ku

investitorët e huaj nuk janë të interesuar", është shprehur ai. Sa i përket bashkëpunimit ekonomik Kosovë - Shqipëri, Gërxhaliu ka thënë se është për keqardhje. Ai ka thënë se mungesën e gatishmërisë për bashkëpunim të Kosovës dhe Shqipërisë e kanë shfrytëzuar vendet e rajonit, Serbia, Maqedonia, Bullgaria, Mali i Zi dhe Bosnja. "Ne duhet ta ndërtojmë një treg bazuar në interes dhe jo në emocione apo marketing politik", ka thënë ai. Profesori i ekonomisë, Muhamet Mustafa, ka thënë përgazetën "Epoka e re" se gjatë këtyre 12 vjetëve për nevojat e zhvillimit ekonomik, rritjen ekonomike na është dashur të kalojmë në norma mbi 7 për qind për të pasur ekonomi të qëndrueshme. "Do t'i konsideroja më tepër si arritje, edhe pse kishim një rritje ekonomike me norma të ndryshme, por në shumicën e kohës deri në 4 për qind, rrallë ka kaluar në norma të larta. Për nevojat e zhvillimit ekonomik ne është dashur të kalojmë në norma mbi 7 për qind për të pasur ekonomi të qëndrueshme. Ne kemi rezultate në zhvillimin e infrastrukturës rrugore, edhe

pse kostoja e tyre duket të jetë e lartë. Kanë mbetur shumë projekte zvarrë, kurse problem më i madh është investimi në burime njerëzore, edukim dhe shëndetësi", ka thënë Mustafa, duke shtuar se sukseset e tjera mund të thuhet se janë gjysmake. "Nëse i shihni investimet në sektorin privat, ato janë modeste. Kemi eksport shërbimesh dhe blerjet e diasporës. Investimet publike dhe private duhet të janë 700 milionë euro më të mëdha në mënyrë që të rritet punësimi dhe të rritet shpresa te qytetarët, duke përmirësuar kështu imazhin dhe duke bërë rregull në rend dhe ligj. Ne kemi zhvilluar një administratë publike të shtrenjtë dhe të madhe për nga numri dhe fatura e pagave që ka kjo administratë. Pra, edhe parritjet që janë në ligjin i cili ndodhet në Gjykatën Kushtetuese, është tepër e madhe. Të gjitha këto janë pengesa", u shpreh ai. Mustafa ka folur edhe përmarrëdhëniet tregtare me Shqipërinë. "Ne jemi sjell në mënyrë inferiore dhe kemi lejuar që eksportet e tyre në Kosovë të kenë shumë avatazhe", ka thënë Mustafa.

Piraj: Në Serbi ka një urrejtje shumë të madhe për çdo gjë që është shqiptare ose kosovare

Prodhuesi vendor nga fabrika "Meka", Burim Piraj, ka folur për bashkëpunimin tregtar me Shqipërinë që sipas tij, edhe pse eksporti është në shifër simbolike, tanimë s'ka pengesa tregtare ndërmjet dy vendeve. "Ne si kompani eksportojmë në Shqipëri, nuk është ndonjë eksport shumë i lartë dhe merr një përqindje më të vogël se 3 për qind të prodhimit dhe shitjeve të gjithëmbashrime. Vitin e fundit nuk kemi pasur pengesa dhe jemi të kënaqur me qasjen e autoriteteve kufitare të Shqipërisë dhe me trajtimin. Normalisht që prodhimet e mishit kërkijnë dokumentacion shtesë dhe kushte të transportit të rregullta, por ne i plotësojmë ato dhe nuk kemi pengesa", ka thënë Piraj.

Ai ka folur edhe për kërkësat rreth prodhimit të tij që kishte më parë shteti serb, por që për shkaqe nacionale, sipas tij, nuk kishte bashkëpunim. "Nga Serbia para shumë vitesh kemi pasur kërkësë për

bashkëpunim, mirëpo për shkak të presionit publik dhe frikës, firmat serbe dhe ato shqiptare që veprojnë në Serbi hezitojnë të importojnë nga Kosova. Në Serbi ka një urrejtje shumë të madhe për çdo gjë që është shqiptare. Kush mendon se është ndryshe le të shkojë në Beograd dhe të flasë shqipe do ta shkojë se si e trajtojnë kamerierët, ndoshta edhe nuk i shërbijnë", ka thënë Piraj, duke shtuar se derisa ne, në Kosovë, shumë elemente pro serbe u japim edhe hapësirë në media atje, sipas tij, njerëzit e kanë gati të pamundur diçka 'Made in Kosova' të nxjerrin në treg.

Shqipëria siguron qindra miliona euro në Konferencën e Donatorëve për dëmet nga tërmeti

PRISHTINË, 17 SHKURT - Presidentja e Komisionit Evropian, Ursula von der Leyen, në Konferencën e Donatorëve në Bruksel ka bërë me dije të hënën se BE-ja do të japë 100 milionë euro për Shqipërinë, pa illogaritur 15 milionë që ka dhënë Komisioni Evropian menjëherë pas tërmetit. "Ne kemi dëgjuar histori që të prekin zemrën nga kjo tragedji. Kjo është një histori dhimbje dhe histori shërimi. Kjo pjesëmarrje dëshmon se ne jemi në krahun tuaj. Solidariteti shpëtoi jetë njerëzish nga kjo tragedji shqiptare. Nevojat e Shqipërisë janë të mëdha dhe urgjente. Sot ne jemi këtu të dëshmojmë dhe t'i marrim angazhimet tona për popullin shqiptar. Ne bashkë duhet ta bëjmë Shqipërinë më të fortë", ka thënë de Leyen. Ndërkaj Germania do të japë 11 milionë euro ndihmë financiare për rindërtimin në Shqipëri, pas tërmetit. Këtë ka bërë me dije të hënën ministri i Jashtëm Federal, Heiko Maas, në Konferencën e Donatorëve në Bruksel. "Tërmeti i rëndë i nëntorit, që goditi Shqipërinë, mori 51 jetë njerëzish dhe shkaktoi dëme serioze. Gjermania ofroi menjëherë ndihmën e saj nëpërmjet ekspertëve të Agjencisë të Asistencës Teknikë. Por tani bëhet fjalë për rindërtimin. Qytetarët në zonat e prekura kanë nevojë për banesa, shkolla dhe kopshte. Gjermania vë në disponicion për këtë 11 milionë euro. Është një dëshmi e fortë e solidaritetit të BE-së me Shqipërinë fakti që Komisioni Evropian po koordinon assistencën ndërkombëtare të emergjencës dhe ka thirrur për këtë qëllim konferencën e sotme të donatorëve", ka thënë Maas. Ndërkaj Italia ka dhënë 65 milionë euro, kurse Suedia 5.6 milionë euro. Kryeministri i Shqipërisë, Edi Rama, në fjalën e mbajtur gjatë

kësaj konference u kërkoi ndihmë të gjitha vendeve ta ndihmojnë Shqipërinë. "Ju lutem na ndihmoni ndërsa përpinqemi ta rimarrim veten nga dëmet", tha ai duke falenderuar shumë shtete në gjuhën e tyre për ndihmën e dhënë menjëherë pas tërmetit. Rama, ndër të tjera, tha se Shqipëria pësoi edhe një "tërmet politik" kur nuk i hapi negociatat për anëtarësim në Bashkimin Evropian dhe shtoi se do të donte ta shihte flamurin e Shqipërisë në vend të atij të Britanisë së Madhe. "Përvendin tonë tërmeti politik në titor u ndje si mallkimi i shoqërisë që na godiste edhe një herë. Zgjerimi është një nga çështjet që kemi në diskutim në familjen e BE-së. Është i vështirë dhe jo gjithmonë janë kohët më të lehta për të jetuar në union, por për ne që kemi bërë kaq shumë për t'u bërë pjesë e kësaj familjeje, mohimi i kësaj lëvizje ishte goditje e madhe, u goditëm sikur na ishte marrë fryma. Ndjemë dhimbjen, poshtërimin, ju lutem vlerësoni thellësinë e këtyre ndjenjave. Bëmë gjithçka mundëm dhe na u kërkua, e përsëri përgjigjja ishte jo. Dy goditje të forta, dhe ende qëndrojmë për një të ardhme më të mirë të fëmijëve tanë. Jam i inkurajuar nga metodologjia e re, e propozimit të Francës për diskutim dhe, gjithashtu, edhe reagimin e Komisionit për të bërë më të mirën në Bruksel dhe në vend. Në fund të 2019-s, ndërkohë që viti solli dy ditë të këqija për vendin tim, le të shënojë 2020 një vit rindërtimi, solidaritet e shprese. Besoj fort se interes i është i ndërsjellë ashtu si e ardhma e BE-së dhe e Ballkanit Perëndimor", ka thënë Rama. Ai shtoi se është i inkurajuar nga metodologjia e re e zgjerimit të Bashkimit Evropian. Shqipëria

LISTA E SHTETEVE QË NDIMUAN SHQIPËRİNË ME SHUMA MONETARE

Holanda - 3 milionë euro grante
Danimarka - 2.7 milionë euro
Polonia - 2.7 milionë euro
Greqia - 2.5 milionë euro dhe ndërtimin e 200 banesave
Gjermania - 11 milionë euro
Suedia - 5.6 milionë euro
Bosnia dhe Hercegovina - 100 mijë marka
Britania e Madhe - 1 milion paund
Kroacia - 1 milion euro
Kosova - 200 mijë euro në formën e granteve
Italia - 65 milionë euro
Slovakia - 250 mijë euro
Austria - 1 milion euro
Franca - 60 milionë euro hua
Slovenia - 300 mijë euro
Cekia - 9.5 milionë korona çake
Maqedonia e Veriut - 97 mijë euro
Finlanda - 300 mijë euro
Luksemburgu - 150 mijë euro
Spanja - 25 mijë euro
Bulgaria - 100 mijë euro
Hungaria - 250 mijë euro
Irlanda - 300 mijë euro
Mali i Zi - 500 mijë euro
Serbia - 2 milionë euro grant
Ndërkohë që BE-ja 100 milionë euro dhe KE-ja 15 milionë euro.

synon që gjatë kësaj konference të mbledhë së paku 350 milionë euro përmes investimeve, kredive të buta dhe ndihmës për rindërtimin e vendeve të prekura.

Tërmeti me magnitudë 6.3 ballë të Rihterit, i cili ka goditur Shqipërinë më 26 nëntor, ka qenë më i fuqishëmi që ka goditur këtë vend gjatë dekadave të fundit dhe për pasojë ka lënë 51 persona të vdekur, qindra të lënduar dhe mijëra persona të pastrehë si pasojë e shembjeve, dëmtimeve serioze dhe rezikshëmërisë që paraqesin vendbanimet e tyre.

Reuters

Politika serbe e kryqëzuar midis Kishës dhe Akademisë

Prof. Lisen BASHKURTI

Në dukje të parë po krijohet përshtypja se diplomacia perëndimore, ShBA-ja dhe BE-ja, po lëvizin drejt trajektores Serbi - Kosovë, për të shkuar drejt një marrëveshje të shumëpritur por, në të vërtetë, larg për t'u arritur. Edhe Kosova po lëviz në mënyrën e saj, ndonëse jo krejt e qartë dhe jo në mënyrë kohezive. Krahu më i ngurtë, që nuk po lëviz fare nga pozicioni i saj, është Serbia, e mbështetur në mënyrën e vet nga Rusia. Pra, kemi qartazi të bëjmë me një dinamikë diplomatike asimetrike: Perëndimi po nxiton dhe Kosova po lëviz, ndërsa Rusia po frenon dhe Serbia po bllokoni. Një situatë e tillë diplomatike asimetrike, ku njëri krah lëviz me nxitim ndërsa krahut tjetër bllokoni me qëllim, është shkaktuar më së shumti nga fakti se në aksionin diplomatik perëndimor aktual në Ballkan janë përfshirë liderë politikë dhe aktorë diplomatikë që e njohin pak ose aspak politikën dhe diplomacinë serbe dhe prapavijen e saj ruse dhe përkëtë arsy mund të bien lehtësisht në kurthin e tyre. Në thelb, Serbia është viktimi e vvetveter. Dhe, si e tillë, është e gatshme t'i viktimojë edhe vendet e popujt përreth saj. Do të ishte luzion mjeran, nga politika dhe diplomacia perëndimore, të mendohej se Serbia është në duart e Vuçiqit, sado i fuqishëm që të jetë ai politikisht. Për të kuptuar këtë situatë është e domosdoshme të depërtohet në aktorët dhe procedurat e vërteta të politikëbërjes dhe vendimmarjës në Serbi.

1. Kisha serbe, pronare e politikës dhe diplomacisë së saj

Kleri serb ka pronësi të fortë mbi historinë politike të Serbisë. Historia e Serbisë është në thelb

historia e kishës ortodokse të saj. Historia e përgjithshme, por edhe historia kishtare pravosllave serbe pohon se kleri ortodoks serb dhe institucionet e tyre kanë qenë dhe kanë mbetur aktive gjatë tërë kohës. Madje, roli i klerikëve dhe monakëve theksohen me ditirambe të veçanta pasi monakët dhe klerikët kontribuan "jo vetëm me kryq në dorë dhe me qafët rrëth qafës, por edhe me shpatë, pistoletë në brez dhe pushkë në krah". Shumë prej tyre shkuan në luftë jo si kryqtarë popullorë, por si ushtarë të thjeshtë. Në shekullin 19 ky aktivitet është shfaqur gjatë kryengritjes së përgjithshme kundër Turqisë. Kryengritjet në Shumadi 1804, në Zhicko Polje në 1806, në Lopas në 1806, në Dragashëvë në 1807, klerikët ortodoksë serbë në mobilizimin e njerëzve, por edhe me shembull ushtarak personal.

Kleri serb ka pronësi të fortë edhe në diplomacinë serbe sepse klerikët serbë kanë qenë dhe mbeten aktivë edhe në diplomaci. Prota Matija është organizatori kryesor i serbëve përtëj Kollubarës në vitin 1803 kundër Turqisë. Proto Matija ishte në Petrograd te Cari rus Aleksandër, në Greqi dhe në vende të tjera me misione kishtare e diplomatike. Aktiviteti kishtar serb brenda dhe jashtë nuk pushoi deri në ditët tona. Në këtë veprimtarë kisha serbe ruan dhe përqon fymën shoviniste të politikës dhe diplomacisë serbe. Kleri serb ka krijuar simbiozën e pashqitshme fe-politikë. Në jetën fetare dhe politike serbe organet më të rëndësishme janë sinodet ose kuvendet e tërve të shenjtë. Sinodet janë të përgjithshme dhe ndërkombëtare, por janë edhe specifike dhe lokale. Të njohur si kuvendet vaseljane, këto institucione kanë qenë dhe mbeten më të rëndësishmit në jetën shpirtërore të Serbisë dhe me ndikim absolut mbi politikën dhe shtetin e saj. Kleri serb ka mitifikuar historinë e Ballkanit, të Serbisë dhe të Kosovës. Sipas saj, martiri i serbëve, Princ Llazari, ka luftuar për një popull qillor dhe në një tokë qillore, që është Kosova, Jerusalemi i ri i Zotit.

32 letra për mbështjellje të marijuanës. Lidhur me rastin menjëherë janë njoftuar prokuroria dhe policia, të cilët kanë dalë në vendin e ngjarjes, fillimisht Policia e Stacionit të Podujevës, po ashtu edhe zyrtarë policorë të Njësitet Antidrogë nga Regjioni i Prishtinës. Me urdhër të prokurorit, R. J. është arrestuar dhe është

këtyre dogmave fetare historia serbe i ka bërë jehonë me tezat fiksë. Shkenca serbe, sidomos historia, gjeografia nuk kanë dalë asnjëherë jashtë kuadrit të dogmave të përcaktuara nga kisha serbe. Dogmat e kishës serbe kanë qenë themeli mbi të cilën janë ngritur historia dhe gjeografia e Serbisë e, siç dihet, historia dhe gjeografia të manipuluar serbe janë prindërit e politikës së saj. Burimet kryesore të doktrinës fetare-politike serbo-sllave janë edhe kronikat e murgjive serbë, që shprehin në vetëdijen tribale, popullin serb deri në ditët e sotme. Kjo ideologji, në vend të kombit e theksori popullin, në kuptim të "popullit qillor", madhësia e të cilët nuk është raca, por "dhurata e Zotit". Sipas klerit serb, kjo hyjni nuk dihet përsë u është privuar popujve të tjerë, por u është dhënë vetëm serbëve në Kosovë. Në këtë mënyrë, shkenca dhe teoritë shkencore ia lëshojnë vendin mitologjisë dhe religjonit, që ky të transformohet në doktrinë fetare-politike serbe për ta konfirmuar këtë lajthitet.

Konceptet politike, religioze, ushtarakë ekstreme dhe perverse serbe-ortodokse kanë ndikuar që edhe njerëzit më përgjegjës të ortodoksim, të politikës dhe të shkencës, të bien në kurthet vicioze, mistike dhe obskurantiste. Vetëdija e tillë dogmatike dhe perverse ka krijuar dhe krijuar psikopati politike e religioze, të cilët gjatë historisë humbjet i konsiderojnë si fitore, kurse 'zotimin' për Kosovën e bëjnë fundamente për luftëra gjenocidale. Kjo vetëdije dogmatike, mistike dhe obskurante e shtynë edhe sot Kishën Ortodokse serbe, peshkopin Artemije të nxisin ekstremizmin e dhunshëm, duke manipuluar masat serbe me eshtrat e princ Llazarit, i cili burimet e veta nuk i ka të shenjtë, por i ka nga lëvizja hajdute e çetnike, që provohen dukshëm nga kronikat e përmendura më herët nga epika mesjetare serbe. Kleri serb, për arsyet e mësipërme, nuk e lëshon pronësinë mbi politikën, diplomacinë, shkencën e Serbisë. Me një autoritet absolut

mbi vetëdijen popullore serbe, kleri serb kontrollon me një dominim të padiskutueshm politikëbërjen dhe vendimarrjen në Serbi. Reth tij, vërtiten si kukulla, liderët dhe institucionet politike serbe. Çdo përpjekje e politikanëve serbë për të dalë nga ky rreth vicioz dogmatik, mistik dhe obskurant i klerit është shoqëruar më së paku me largimin nga skena politike, më së shumti me eliminimin fizik të tyre.

2. Akademia serbe, autore e doktrinave nacional-shoviniste

Lëvizja nationalistë shtetformuese serbe në shekullin 19 është paraprirë dhe bashkëshoqëruar ngushtësish nga akademikët serbë. Ilia Garashanini, i pari shtetar modern, ministër i Brendshëm dhe kryeministër i Serbisë, përgatiti elaboratin e tij në vitin 1844 me emrin 'Naçertanje'. Ky dokument udhëhoqi politikën "mbrojtjen e interesave të popullit serb në rajon, i cili ishte dhe është imperativ politik, historik dhe moral", shprehen Ivica Daçiç e Vuk Jeremiç, të cilët shpeshherë do të deklaronin se "është normale që prioritet për ne janë pozitat e serbëve në rajon...". Në këtë linjë, në mënyrë të programuar janë shprehur edhe akademikët Dobrica Qosiq e Lubomir Tadiç, të cilët përgatitën Memorandumin 2 (2011), të ASHAS, i cili, për dallim me Memorandumin e vitit 1986, është dokument konfidencial, i cili u është dërguar anëtarëve të kabinetit qeverisës për lexim, por "pa shpërndarje të mëtejshme". Në përgjithësi pikëpamjet e akademikëve aktualë serbë për Kosovën, të publikuara deri më tash në mediat serbe, nuk dallojnë nga ato që ishin shprehur në memorandumin e kësaj akademie në fund të viteve '80, të cilat i kanë nxitur aspiratat ekspansioniste të Serbisë dhe kanë çuar në luftëra të përgjakshme midis Serbisë dhe njësive të tjerë të federatës së ish-Jugosllavisë, e posaçërisht në Kosovë. Kohët e fundit, në

Në Burgun e Sigurisë së Lartë gjenden substanca narkotike

PRISHTINE, 17 SHKURT (ER) - Shërbimi Korrektues i Kosovës ka njoftuar se në Burgun e Sigurisë së Lartë, zyrtari korrektues R. J. me detyrë në Portën 0 është ndalur nga zyrtarët e tjerë me detyrë në të njëjtin vend, të cilit i kanë gjetur substancë të dyshuar narkotike. R. J. i është bërë kontrolli trupor, ku në xhep i është gjetur edhe një paketim me

dërguar në stacion për intervistim. Ndaj të njëjtë, ShKK-ja ka iniciuar procedurat për pezullim nga vendi i punës. Shërbimi Korrektues i Kosovës është i fokusuar në luftimin e dukurive negative, ku hyjnë luftimi i kontrabandës dhe substancave narkotike, keqpërdorimi i pozitës zyrtare dhe korruptioni.

Akademinë Serbe të Shkencave dhe Arteve ka edhe anëtarë që kanë pikëpamje më të avancuara lidhur me çështjen e Kosovës. Një ndër ta është edhe kryetari i kësaj akademie, Vladimir Kostiq, i cili vlerëson se Serbia e ka humbur Kosovën dhe lidershipi politik dhe opinioni serb duhet ta kuptojë këtë. Për shkak të këtyre pikëpamjeve, Kostiq ka qenë në shënjestër të sulmeve brenda dhe jashtë Akademisë, sidomos të udhëheqjes shtetërore të Serbisë. Latinka Peroviq, akademike serbe, ka ngritur zërin kritik për instrumentalizimin politik të akademikëve në Serbi. "Në vend se politikanët të mësojnë nga njerëzit e dijes, thotë ajo për politikanët serbë, ata i thërrasin për dëgjueshmëri". Ndër zërat e pavarur dhe të përgjegjshëm ka qenë edhe akademik Vladimir Kostiq, që ka ngritur zërin për domosdoshmërinë që akademikët të mbesin jashtë politikës, me qëllim që të mund të jenë politikisht të paanshëm. Por, këta zëra të vetmuar dhe të izoluar në mjediset akademike serbe nuk e thyen dot mjedisin e fuqishëm dhe të indoktrinuar nacional-shovinist të Akademisë së Shkencave dhe Arteve të Serbisë.

3. Diplomacia perëndimore, pa ndikim mbi Kishën dhe Akademinë Serbe

Një nga arsyet që procesi diplomatik perëndimor me Serbinë po vërtitet në një reth të mbyllur pa rrugëdalje, është pikërisht për faktin se diplomacia perëndimore është fokusuar te lidershipi politik e diplomatik serb, ndërkokë që ky i fundit është i kryqëzuar midis Kishës dhe Akademisë Serbe. Perëndimi dhe diplomacia e tij nuk depërtton dot fare në kishën serbe, ndërkokë që ka fare pak ndikim mbi individë të veçantë të Akademisë Serbe. Në Perëndim, shteti, politika dhe diplomacia janë të ndara prej shekujsh nga feja, doktrina e institucionet e saj. Ky reformacion i Perëndimit e bën të pamundur që politika dhe diplomacia e tij të mund të depërtojnë e aq më pak të ndikojnë mbi kishën serbe. Ndërkokë, kisha serbe vijon edhe fare hapur të ndërhyjë mbi politikat jo vetëm në Serbi ku bën ligjin, por edhe në Maqedoninë e Veriut, edhe në Mal të Zi, edhe në Kosovë.

I vetmi mekanizëm që do të mund ta vinte disi në lëvizje

kishën serbe éshtë Rusia, si shteti ashtu edhe kisha ruse. Mirépo Rusia kishën dhe rolin e saj në gjeopolitikë e ka gjë të shenjtë. I betuar përpara Kushtetutës si dherë Biblës dhe patriarkut të kishës ruse, presidenti Putin e ka kishën ‘as’ nën mëngë, për situata kur politika e diplomacia e tij nuk do të mund të funksionin siç duhej. Kisha Ruse éshtë më e përulur ndaj Kremlinit, kjo edhe përfaktina se sistemi stalinist e gjunjëzoit kishën ruse për një kohë të gjatë përballë ateizmit komunist. Ndërsa kisha serbe éshtë më e fuqishme ndaj politikës serbe, sepse askush, në asnjë sistem është në asnjë kohë nuk ia ka cenuar sadopak pushtetin mbi të. Ndërkohë, kisha ruse vijon të ruajë autoritet të lartë mbi kishën serbe dhe mund të ndikojë mbi të. Pra, që Perëndimi ta irrisë efikasitetin e tij politiko-diplomatik mbi Serbinë duhet ta rrisë ndikimin mbi kishën serbe. Për ta arritur këtë, Perëndimit i duhet ta sigurojë rolin ndikues të kishës ruse. Mirépo kjo e fundit mund të vihet në lëvizje vetëm nga politika dhe diplomacia ruse, pra nga Putini.

Në ditët tona po krijohet përshtypja se diplomacia perëndimore, ShBA-ja dhe BE-ja, po lëvizin drejt trajktores Serbi - Kosovë, për të shkuar drejt një marrëveshje të shumëpritur por, në të vërtetë, mjaft larg për t'u arritur. Edhe Kosova po lëviz në mënyrën e saj, ndonëse jo krejt e qartë dhe kohezive. Krahу më i ngurtë, që nuk po lëviz fare nga pozicioni i saj është Serbia, e mbështetur në mënyrën e vet nga Rusia. Ndodhemi pra, në një aksion diplomatik asimetrik: Perëndimi po nxiton, Kosova po lëviz, ndërsa Rusia po frenon, Serbia po bllokon. Politika dhe diplomacia serbe janë të kryqëzuara midis kishës dhe Akademisë së Shkencave. Ndërkohë, politika dhe diplomacia perëndimore po punojnë vetëm me politikën dhe diplomacinë serbe, që janë faktorët më të paftë dhe më të pafuqishëm, së paku tani për tani, për ta ndryshuar kursin zyrtar të politikës serbe, pa dakordësimin dhe mbështetjen e Kishës dhe Akademisë së Shkencave dhe Arteve të Serbisë. Se sa kohë do të vërtiten politika dhe diplomacia perëndimore në këtë trekëndësh të mbyllur serb... kjo ngelet përtu parë... natyrishët për një kohë jo shpejt...

Naim Fetahu, kandidat i PDK-së për kryetar të Podujevës

PODUJEVË, 17 SHKURT (ER) -
Kryetari i Degës së Partisë Demokratike të Kosovës (PDK) në Podujevë, Naim Fetahu, do të jetë kandidat i kësaj partie për kryetar të komunës, e cila deri më tani është drejtuar nga Agim Veliu.

Fetahu ka qenë deputet i Kuvendit të Kosovës në të kaluarën. Në garë për të parin e Komunës së Podujevës janë edhe Nexhmi Rudari nga LDK-ja dhe Shpejtim Bulliqi nga Lëvizja Vetëvendosje. Zgjedhjet për kryetar të Komunës së Podujevës do të

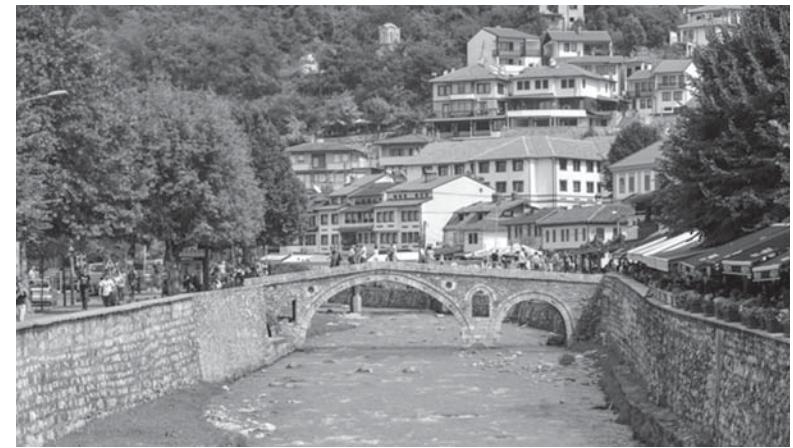
Komunës së Podujevës do të

A black and white portrait of a middle-aged man with dark hair, wearing a dark suit jacket, a white shirt, and a dark tie. He is looking slightly to his left with a serious expression. In the background, there is a large, partially visible logo consisting of the letters "PDI" in a bold, sans-serif font, with a stylized graphic element above the "D". The overall composition suggests a professional or corporate setting.

mbahen më 15 mars, pasi Agim Veliu ka dhënë dorëheqje nga pozita e të parit të kësaj komune sa po është bërë ministër i Punëve të Brendshme në Qeverinë Kurti.

Vendimmarrja e MMPh-së sfidon mbrojtjen e trashëgimisë kulturore në Prizren

PRIZREN, 17 SHKURT (ER) - “Kërkesa e vazhdueshme e ‘EC Ma Ndryshe’ për unifikimin e veprimeve të institucioneve lokale dhe atyre qendrore përzbatim të ligjit dhe rend urbanistik në Prizren vazhdon që të shpërfilltet nga autoritetet përkatëse”, është bërë me dije në një reagim të “EC Ma Ndryshe”. Sipas këtij reagimi, praktika e moskoordinimit ndërinstitucional, sikurse edhe mosunifikimi i procedurave mes tyre, po krijon rrethana të pafavorshme për ruajtjen dhe mbrojtjen e vlerave të trashëgimisë kulturore në këtë qytet. “Komuna e Prizrenit më 13 shkurt 2020 ka publikuar informatën për publikun lidhur me projektin e kompleksit afarist-banesor në ish-Fabrikën e Farmakosit, ku në afersi ditë më parë është djegur ‘Ndërtesa Austriake’. Komuna ka njoftuar se pas vendimmarjes së MKRS-së, DUPH-ja më 22.11.2019 kishte refuzuar kërkesën e investitorit për ndërtimin e objektit disakatësh, derisa MMPH-ja më 10.01.2020 merr vendim që ta shpalë të paligjshëm aktvendimin e Drejtorisë. ‘Djegia e ndërtesës në

lokacionin ku parashihet ky projekt nuk e ndryshon qëndrimin e komunës dhe në vijim do të shikohen mundësitë ligjore që të kundërshtohet vendimi i MMPH-së”, thuhet në njoftimin e Komunës.

Prizren. Prandaj EC-i përsëri i bën thirrje Komunës së Prizrenit, si dhe ministritë përkatëse në Qeverinë e re të Kosovës, që të ndërmarrin nisma për bashkërendimin e veprimeve me qëllim të vënies

"EC Ma Ndryshe" ka theksuar se një praktikë e ngjashme ka ndodhur edhe me kërkesën e një investitorit tjetër për ndërtimin e objektit për banim kolektiv në rrugën "Rifat Krasniqi" në Prizren. "EC Ma Ndryshe" përkujton se disa herë ka bërë thirrje publike që institucionet e nivelit lokal dhe qendror t'i unifikojnë veprimet për zbatim të ligjit dhe rend urbanistik në së rregullit urbanistik dhe zbatimit të tërë legjislacionit në fuqi, pa e veçuar vetëm një ligj të caktuar. Të dyja nivelet e qeverisjes duhet të bëjnë përpjekje për respektimin e legjislacionit në tërësi, unifikimin e procedurave dhe koordinim më të mirë, me qëllim të ruajtjes së vlerave të trashëgimisë kulturore dhe interesit publik në Prizren", është thënë në reagimin e EC-it.

RrGK-ja bën nnderime te varri i Nexhmije Pagarushës për 17 shkurt

Malishevë, 17 shkurt (ER) - Anëtare e Rrjetit të Grave të Kosovës (RrGK) të hënën, me rastin e përvjetorit të shpalljes së pavarsisë së Kosovës, kanë bërë homazhe te varri i ikonës kosovare Nexhmije Pagarusha (1933-2020). Në shenjë nderimi dhe respekti për jetën dhe veprën e Pagarushës, si një grua e fuqishme, anëtaret e

RrGK-së vendosën lule te varri i saj
në fshatin Pagarushë.

Në vitin 2015 RrGK-ja për Pagarushën ndau mirënjojje për "Guximin dhe veprat të cilat kanë motivuar dhe fuqizuar vajzat dhe gratë në Kosovë".

Vepra e saj mbetet frymëzuese sot e përgjithmonë.

 REPUBLIKA E KOSOVËS
KOMUNA SKENDERAJ

 12 VJET PAVARËSI
12 YEARS INDEPENDENCE
12 GODINA NEZAVISNOSTI

*Të rënët në altarin e pawdekësise, sollen Lirinë e Pavareësinë.
Në, jetësojmë amanetin e tyre, duke zhvilluar shtetin!*

KRYETARI I KOMUNËS:
Bekim Jashari

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria e Kosovës-Vlada Kosova-Government of Kosovo

MINISTRIA E EKONOMISË, PUNËSIMIT, TREGTISË, INDUSTRISË, NDËRMARRËSISË DHE INVESTIMEVE STRATEGJIKE
MINISTARSTVO E EKONOMIJE, ZAPOSILJAVANJA, TRGOVINE, INDUSTRIJE, PREDUZETNIŠTVA I STRATEŠKIH INVESTICIJAS
MINISTRY OF ECONOMY, EMPLOYMENT, TRADE, INDUSTRY, ENTREPRENEURSHIP AND STRATEGIC INVESTMENTS

**URJME KOSOVË
12 VJET SHTET**

Kompania e Sigurimeve - Insurance Company

KOSOVA
eRE

**URIME PAVARËSIA
KOSOVË**

12 VJET SHTET

MKRS-ja dha çmimet për letërsi

Në kuadër të aktiviteteve të organizuara për nder të 12-vjetorit të Ditës së Pavarësisë së Kosovës, Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit sot ka dhënë Çmimin Kombëtar Letrar për Vepër Jetësore "Azem Shkreli" dhe çmimet vjetore për letërsi.

Juria profesionale për vlerësimin e çmimeve në përbërje të prof. dr. Hysen Matoshi - kryetar, Adem Zejnullahu, Faik Shkodra, Emin Emini dhe Riza Haziri - anëtarë, kanë vendosur që çmimet t'jejen për: Çmimi Kombëtar Letrar për Vepër Jetësore "Azem Shkreli" t'i jepet Sabile Keçmezi - Basha; Çmimi për veprën më të mirë në prozë "Anton Pashku" t'u jepet Rrahman Paçarizit për romanin "Shtatë udhë" dhe Albina Idrizit për romanin "Përsëri mars"; Çmimi për veprën më të mirë në poezi "Ali Podrimja" t'u jepet Xhevdet Bajrajt për veprën "Kur qajnë hardhitë" dhe Nexhat Rexhës për veprën "Duke kërkuar hijen tënde"; Çmimi për veprën më të mirë në kritikë letrare dhe eseistikë "Ibrahim Rugova" t'i jepet Berat Dakajt (Armagedoni) për

Dumoshi.

Duke filluar nga procedurat e hapjes së konkursit e deri te ndarja e çmimeve parashihen me rregullore të veçantë të MKRS-së, e cila procedurë përfshin dhe emërimin e një jurie, e cila rekomanon laureatët e çmimeve.

"Unë si ministre e vlerësoj lart dhënien e çmimeve për letërsi, sepse besoj se duke dhënë këto çmime për çdo vit ne i kontribuojmë edhe stimulimit dhe nxitjes së krijuesve të

motivacionin për punën e saj krijuese në fushën e letërsisë, për një varg veprash që shquhen për prurje të reja si në përbajtje ideore, po ashtu edhe në format letrare.

Ndërsa për çmimet e tjera juria dha këto vlerësimë: Proza "Shtatë udhë" e autorit Rrahman Paçarizi ta kujton rrëfimin biblik për krijimin e botës e të njeriut brenda një javë. Romani "Përsëri mars" i Albina Idrizit ngërthen vlera ideore, estetike dhe artistike; elemente të bollshme realiste, aktuale, madje historike. Përbledhja poetike "Kur qajnë hardhitë" e Xhevdet Bajrajt shquhet për intonacionin e veçantë ligjërimor e estetik, për krijimin e kodeve dhe figurave poetike me një emancipim të thellë mendimor e emocional. Përbledhja poetike "Duke kërkuar hijen tënde" e Nexhat Rexhës shpërfaq dramën e individit si reagim artistik përballë bëmave të historisë dhe të aktualitetit. Studimi monografik "Dramat e Qosjes" i Berat Dakajt (Armagedonit) ngërthen një shumësi elementesh dhe premisash të zhvillimit të dramës shqipe në kontestin historik, teoriko-letrar, ideoestetik, filozofik, antropologjik, mitologjik e socio-psikologjik. Romani autobiografik "Guaska" i Mustafa Halifas, shkrimitar sirian, éshtë një ndër veprat lapidare që, nëpërmjet një rrëfimi të cilirët, përshkruan dhunën dhe brutalitetin e pushteteve, rrjedhojat që ia krijon individit të qëndruarit brenda guaskës kufizuese. Tregimet e vëllimit "Libri i përrallave të gjyshit" të Jonuz Fetahajt përshkohen me ngjarje që trajtonë botën e brendshme të fëmijëve, dëshirat, èndrrat, mendimet mbi jetën dhe për jetën.

studimin "Dramat e Qosjes"; Çmimi për veprën më të mirë të përkthyer në gjuhën shqipe dhe anasjelltas "Pjetër Bogdani" t'i jepet Isa Memishit për përkthimin e romanit "Guaska" të Mustafa Halifas; dhe Çmimi për veprën më të mirë përfëmijë e të rinx "Vehbi Kikaj" t'i jepet Januz Fetahajt për veprën "Libri i përrallave të gjyshit".

Me këtë rast, në një ceremoni të organizuar në kabinetin e ministres Vlora Dumoshi, e para e MKRS-së u uroi mirëseardhje laureatëve dhe anëtarëve të jurisë.

"Në këtë ditë të shënuar kujtjmë të gjithë ata krijues që me veprat e tyre kanë lënë gjurmë të pashlyeshme në krijimtarinë tonë. Jo rastësish ndarja e çmimeve të letërsisë po bëhet sot në këtë ceremoni të organizuar nga ministria sepse, përvçe se po ndajmë çmime të rëndësishme për letërsinë, kulturën dhe artin, përvçe sot po i shpërblejmë krijuesit e letërsisë, po e festojmë edhe përvjetorin e shtetësisë së Kosovës. Sot simbolikisht më takoi mua si ministre që t'i ndaj këto çmime, ndonëse të gjitha punët rreth vlerësimit të tyre i takojnë mandatit të qeverisjes së kaluar", tha ministrja

shkruajnë, të krijojnë dhe ta pasurojnë artin e fjalës sonë të shkruar", u shpreh ministrja, duke rikonfirmuar se mbetet e përkushtuar të punojë shumë në mbështetjen e të gjitha fushave të kulturës dhe të artit, të krijuesve dhe performuesve për ta avancuar kulturën e Kosovës dhe për ta promovuar vendin.

Kryetari i komisionit vlerësues, Hysen Matoshi, konfirmoi se vlerësimi i jurisë për ndarjen e Çmimit "Azem Shkreli" autores Sabile Keçmezi - Basha éshtë dhënë me

EVROPË!, UNË E KAM FLAMURIN!

Ylli MECE

*I shtrëngova duart grusht
Dhëmbët theva prej inatit
Se jam bir i kësaj toke
Kosovar që s'pret prej fatit*

*Nëse unë e kam flamurin
Pse në shtizë vure një tjetër?
Do t'më thuash se lirinë
Të ma fale "zuskë e vjetër"?!!*

*Unë nder shekuj vrullshëm renda
Për Atdhe...e për flamur
Bota hiq..se nuk e dashka..
Ata hiq.... e ne prapë vur!*

*Ky flamur më duket ndryshe
Nuk më duhet jo për besë!
Se pa drite ...çdo lule vyshtet
Pa një zemër...çdo komb vdes!*

*Si se njohe kurrë shqiptarin..
Moj Evropë ...që rri mbi letër!
Ne Lirinë edhe Flamurin...
Nuk e ndërrojmë me asgjë tjetër!*

*Nëse fale një flamur
Dhe e morën pa e parë
Sytë vallë ku i kishin.?
Se me gjak ky s'eshte i lare!*

*Ah moj kohë e padrejtësive
Si me vjen kështu maskuar
Pse ma ndan më dysh flamurin
E pse më bën të rebeluar?*

*A e di ti moj Evropë
Se flamurin kam Atdhe?
Nëse ti ma heq shqiponjën
Kot që rrojmë, përmbi dhe!*

*Po të them: Mos më godit!
Mos godit mbi gjak të rënë
Padrejtësive shekullore
Pse u shton nji më të rendë?*

*Këtë "dhuratë" unë nuk ta dua
Është turp, turp për besë
Unë e kam në shpirtin tim
Dhe në zemër do të mbesë!*

*Ndaj dhe zemra me rreh fort
Gjakun që kalon në rremba
Nuk ma ndal dot as me plumb
Nuk ma lidh as tel me gjemba!*

*Ne shqiptarët që prej motit.
Pak i pamë lulet e fushës
S'na la tymi i barotit
Nuk na lanë erërat e luftës.....!*

Poezi nga Emine
MALIQI-ZAIRI

Edhe unë

Edhe unë kam vrarë dikur
dy trumcakë me një gur
ishin ato kohë të tjera
s'vinte vdekja por kolera
edhe unë kam dashtë dikur
një njeri që dukej burrë
ishte kjo në krye të herës
dashuri në kohë t'kolerës
por atij nuk i thashë kurrë
koha ishte të gjithë vrisnim
më pas uleshim i qanim
prej atëherë s'kam vrarë më kurrë
as trumcakë e as burrë
për veten ruajta një gurë

Dimni a dergjë

Rrikan kapun lisit
do fleta t'thame
si dëshirat e mrame
që thuhen pak para dekës
kishin kujtu që janë zogj
e fluturojnë njonja mas tjetrës
se kishin ditë
se dimni a dergjë
a dhimtë

Mesditë asht

Malin breshni kurrë s'e ka rrxu
as ti mu
arën gruni kurrë s'e ka ngi
as unë ty
jemi sall dy duj
t'lidhun tek e tek
prej lyftyra egra
rritun nji moti t'lig
dokemi s'i miq
e s'jemi hiç
mesditë asht
veçse dita ka nis me u zgjatë sa dy
net
dielli me u dok ma shpesh
e na ma rrallë
nermjet e kemi ma shumë se i prill
ma shumë se i trill
jemi dy duj t'keq
që dergjen veç e veç

Përbrenda

Dje zbraza xhepat e kapotës
nga iluzionet
sot ajo s'kishte më
as mëngë përqafimi
eleganca e saj varej në penj të hollë
as kopsat s'i bënin punë
të mërtheja me to së paku një poezi

më parë s'e kisha idenë
sa ngrohtë e mbanin iluzionet
astarin e kapotës
mua përbrenda
bashkë me dimrat e mi

N'prehër nji stine

Ra borë
fëmijëria ime rrëshqiti te poshtë
mbi një prehër saj
shkrihem si dordolec
kur kujtohem
në të bardhen e moshës sate
sa mirë i rrinte
dimrit tim

Deri n'vjeshtë

M'thojke
ej thanukël çilu e para
qata t'kom mjell
n'ballë t'shpatis tem
me t'i vjel
kokrrat e kuqe gjatoshe
me t'deshëtë deri n'vjeshtë
m'ka ftu
me u mush push
n'mjesdis lulave t'bardhme
me u zverdhë
s'i f'tyrë e paardhme
ni qilerë me ngi erë

Valixhe andrrash t'vogla

Gishti i dëshirës
Pres biletë udhëtimi
ma shpesh se rroba t'reja dikur
dhe kujtohem
në kohën e petkave t'vjetra
mbi trup t'ri
kundrave sevdalike gojëshqyer
valixhen me andërra t'vogla
mbërrthyer
edhe në kafën e lehtë kujtohem
që s'linte gjurmë në filxhan
as fati i rrugëve s'lexohej kjartë
edhe pse udhëtimet
bëheshin pa hartë
pres biletë udhëtimi
por asnjë ftyrë e njohur rrugën s'ma
pret
dikur kisha njohur gati një qytet
tashmë llumi i kafes tepron në fund
të filxhanit
por gishti i dëshirës
s'është më i njëjtë

Zani i kujtesës

Hiç s'osht ma shumë
se nji ditë e avashtë
kur pritej prej ftot
me ngi me erë
nji arkë me petka
poçit t'mjaltës i lypej
me na ngi neve
me nga ni lugë
asht veç ni ditë
qe zgatë
kur kukulla e drunjë
ushtrojke durimin para kallit
t'mistrit
me u bo me flokë
s'osht moti kur hanës s'i dashke
me i kallxu t'dy faqet

se te ton' flejshim me ni odë
duar t'vogla ka shiu
por nuk arrinë t'ma lajë kujtesën

Ah-o

Ah-o m'tradhtove
kur dojshin me t'pre pér dru
kur t'ikën zojtë
kur t'zhveshi era
kërkush kërk
mbi ty e majta shikimin
gati sa retinia m'u dogj
Ti pér hatër t'ni tjetër stine
i mbushe rremat zogj
kemi mujtë me u nda krejt ndryshe
nji krah t'ma rujshe
pér pëllumbat e kujtesës
të tjerët pér dallëndyshe
hej ke pas boll ven
me ni rrëth trungu
edhe pér flugin e zemrës tem

N'mu

Mirë që s'banon
me mu
se unë do t'përlahesha me gotën që
ti pi
se ajo ta preku cepin e buzës
do të zihesha me briskun e rrauzës
që ta përshkon arrën e gushës
mënia jeme do t'dokej fushës
Hej dije
edhe pemtë e kopshtit do t'i preja
mos me t'zatet me hije
as me pikat e shiut
n'ujdi s'do t'bija
që ranë mbi t'prekmet e mia
pér orët që do t'mungoje

do ta rrisja qiranë
me mjekët në rast se sëmuhe
do ta ndezja belanë
edhe pér majthat e gishtave
me rezen e derës
me t'shejtin shpend t'verës
që t'kapërcej pa m'vetë mu
me krejt isha idhnu
dhe pér inat
me ton ata që besojnë n'zot
do t'boja shamatë
se nën kulmin tem
puthem me perëndinë
ditë e natë
ngo ti zemra jeme
mirë që s'banon me mu
po n'mu

T'kom vizatu

Dje t'vizatova
mirë dole
kamtë me të njejtën gjatësi
ashtu edhe krahtë
f'tyrës mangu nji vijë
dokesh ma i ri
n't'kapshin
dënohesh ma pak
n'vrafshin t'kaj ma gatë
dje t'vizatova mi borë
sot mbete veç vijë
prej ktu
e deri ku ma s'kapet
as me sy
as me dorë
as kur des
as kur t'plaket
edhe pér nesë e di
qe s'muj t'za
as me za

TI MBRËTËRESHA E KËNGËS SHQIPE

(Bilbilit të Shqiptarisë, Nexhmije Pagarushës)

O mbretëreshë e këngës në Shqiptari
Na dhe dashuri e gjokset na ngrohe
O bilbil Kosove na dhe në vite ëmbëlsi
Me këngët e pentagramet e tua hyjnore.

Me tingujt e tu do të zgjohemi në mëngjes
Do të shohim bukuri natyre rrëthuar me zell
E qengji i vogël do të bleqërojë në livadhin e blertë
Po bareshën tënde do të kemi këtu mes nesh.

Do të bien tupanët e vallja nuk ndalet mes fushe
Edhe dallëndyshet na sillen përreth
Moj bukuroshe që vjen prej Pagarushe
Ti ishe vetë zambaku i celur në Prizren.

Oj kosovarja e bukur, o syri i drithës
Je një lule në eposin tonë plot kujtime
Je vetë engjëlli i shenjtë i notës së muzikës
I kulturës tonë të lashtë që vjen mes tradite.

Për zërin tënd të ëmbël sot filloj vajin violina
Do të pret mbi oxhak një sharki, një çifteli
Në lotin tonë do të ndrijnë edhe më shumë drita
Përherë do të dëgjojmë madhështore, Loke nderimi.

Ajet Shala "Ajhasha"

Leximi në epokën e shpërqendrimit të pareshtur

Nga Mairead SMALL STAID

"Lexoj libra për të lexuar veten", shkroi Sven Birkerts në "Elegji për Gutenbergun": fati i leximit në një epokë elektronike". Libri i tij, i cili sivjet mbush njëzet e pesë vjet që është botuar, përbëhet nga pesë mbëdhjetë ese për leximin, veten, pikëtakimin e tyre, dhe mënyrat se si të dyja kërcënohen nga depërtimi i teknologjisë moderne. Ndërsa kultura rrith tij pësoi ndryshimin e skajshëm që solli interneti, Birkerts-i pati frikë se cilësitë e mbrojtura dhe të vlerësuara për një kohë të gjatë të librit të shtypur kishte rrezik që dalëngadalë të zhdukeshin: ndërto, privatësia, vlerësimi i vetëdijes individuale dhe vetëdija për historinë, jo thjesht përfaktet e saj, por ndjenjën e vazhdimësisë së vendit tonë gjatë shekujve dhe në kozmos. "Letërsia ka kuptim jo si përbajtje që mund të shkëputet dhe përmblidhet, por si përvjoe", shkroi ai. "Ajo është arenë pjesëmarrëse. Përmes procesit të leximit, ne shmangim orientimin e zakonshëm në lidhje me kohën, i cili karakterizohet nga shpërqendrimi dhe sipërfaqësorja, për të dalë në

mbretërinë e të përhershmes". Duke shkruar në 1994, Birkerts-i ishte i shqetësuar që shpërqendrimi dhe sipërfaqësorja do të fitonin. "Gjendja e të përhershmes" që përjetojmë në një faqe libri do të humbas në një botë ku shpejtësia dhe fjet ndërlidhëse të saj rriten në mënyrë të pamëshirshme, dhe me bashkë me do të humbas edhe aftësia jonë për t'u dhënë kuptim rrëfimeve, si atyre të trilluara ashtu edhe atyre jetësore. Rrudhja e letërsisë, e leximit të përhershëm, e shkrimit si produkt i një mendjeje të vetme të përqendruar, do ta rrudhne ne, duke na bërë gjithnjë e më pak të aftë të rrokim gjerësinë e botës dhe po kështu thellësinë e vetëdijes tonë individuale. Për Birkerts-in, ashtu si për shumë lexues, të menduarit e një humbje të tillë është rrënues. Ndërsa mundi ta përfytyronte këtë të ardhme të errët, të afërt, ai (më së shumti) i rezistoi shtysës mazokiste për ta parashikuar më konkretisht se duhet, duke u përqendruar tek e tashmjë, ku, për një kohë më gjatë, ai të paktën lexon, dhe shkruan. Përmbledhja e tij me ese për leximin, pavarësisht nga titulli,

nuk ngjan edhe aq me elegji për letërsinë se sa me një përpjekje për ta ndaluar vdekjen e saj duke shkruar në mënyrë bindëse për jetën e tij kushtuar leximit dhe qëndresën ndaj ndikimit shpërqendrues të elektronikës. Birkerts-i na kujton se një jetë e tillë ka vlerë, ke dëshirë ta jetosh dhe çfarë është më e rendësishmja, është akoma e mundur. Përballë asaj që po humbasim, ai dëshmon për atë që akoma mund të fitojmë. Një çerek shekulli më vonë, a arriti ai, a arritëm ne të shpëtonim çfarë mund të shpëtohej? Apo frika më e madhe që kishte Birkerts-i është tejkular? Është e vështirë të thuash nëse shohim numrat. Numri i librarive të pavurura që po hapen është më i madh se i atyre që myllen, dhe shitjet e librave të shtypur janë në rritje, por fitimet e autorëve janë në rënje. Më pak amerikanë se dikur lexojnë për kënaqësi. Një shtëpie e madhe botuese u myll kohët e fundit, ndërsa aplikacioni me rrëfime të instaluara "Wattpad" njoftoi objektivin për të botuar libra të zgjedhur nga algoritmet, pa pasur nevojë për redaktor. Disa nga ndryshimet që Birkerts-i pa të shfaqeshin në horizont –

shpikja e librave elektronik dhe mundësitë e hipertekstit dolën të janë më pak të rendësishme se sa ishte parashikuar, por ndryshimet e tjera janë më të këqija si për shembull, shpërqendrimi tejet i shpeshtë dhe varësia nga ekranit që gllabëron orët tona.

Ndoshta rreziku më i madh për letërsinë s'është asnje nga këto shpikjet e reja teknologjike apo përditësimet e tyre të zhurmshme, por thjesht lakmia e lashtë njerëzore në versionin e saj më të fundit dhe më të madh që një shitës librash me pakicë në internet shfaqi në të njëtin vit që u botua "Elegji për Gutenbergun". Gjatë njëzet e pesë vjetët e fundit, Amazon ka treguar babëzi për gjërat e lehta dhe që kushtojnë lirë, këto vlera të kapitalizmit, duke kërcënuar se do të monopolizoj jo vetëm botën e librave, por edhe botën në tërësi. Përballë një kërcënimini kaq tinzar, gllabëruar – jo thjesht ky gjigand i teknologjisë, por kultura që ai krijon dhe mbështet ma bën të vështirë ta shkëpus frikën për të ardhmen e librave nga frika për të ardhmen e ekonomive të qytetave, për demokracinë amerikane, për tokën dhe ngritjen e nivelit të

detrave. "Dhjetë, pesëmbëdhjetë vjet më pas, bota s'do të jetë fare siç e mbajmë mend, asgjë s'do të jetë si tani", shkroi Birkerts-i. "Do të notojmë në impulse dhe të dhëna, mikroçipi do të na bëjë oferta që do të janë shumë të vështira për 'u refuzuar'. Në të vërtetë, pak prej nesh nuk i kanë pranuar. Ndërsa çdo teknologji e re, që nga smartfon-at deri tek pajisjet ndihmëse shtëpiake që aktivizohen me zë, bëhet pjesë normale e jetës së përfitshme, shumë shpejt, aftësia jonë për ta refuzuar zgogëlohet. Zgjedhja e paraqitur në "Elegji për Gutenbergun", midis pranimit dhe skepticizmit, vështirë se duket më si një zgjedhje: brezi i ri tani lind i mbështjellë me krahët e shumtë të botës digitale. Unë jam dhe nuk jam pjesë e këtij brezi të ri. U linda në 1988, dy vjet para zhvillimit të sistemit të strukturimit dhe formatimit të dokumenteve në internet. Nuk kam pasur kompjuter në shtëpi deri në shkollën e mesme, as celuar derisa mbusha tetëmbëdhjetë vjeç. Më kujtohet kur merrja në telefon me aparatura tradicionale dhe mbaja vesh për piiplin e dhimbshëm, të mezidëgjueshëm. Facebook-u

u përhap kur mbarova shkollën e mesme ndërsa Twitter-i kur hyra në kolegi. Orët e arta të fëmijërisë përputhen në mënyrë të përkryer me dritën e venitur të një bote të para-internetit. Thellë brenda meje e di që një botë e tillë ka ekzistuar dhe kishte përparësitë e saj.

Birkerts-i, duke kujtarë pushtetin që kishin librat tek ai kur ishte i ri, shkruan: "Përmes leximit dhe të jetuarit unë dalëngadalë u khteva në një provë e magjepsjes të plotë pas autorëve të librave. Sidoqoftë, kaq të gjalla janë kujtimet e mia për atë shtysë të fuqishme leximi, për atë ndjenjë përfjetimi, saqë vazhdoj të kérkoj ta përfjetoj edhe sot". Gjendja shpirtërore që krijohet nga një libër, ajo gjendje në të cilën ti je "i pranishëm në mënyrë aktive në çdo çast, ndërsa lexon atë që eshtë shkruar duke e rikrijuar gjatë leximit", eshtë ajo që kérkojnë lexuesit, argumenton Birkerts-i: "Ata duan subjekt dhe personazh, natyrisht, por ajo që në të vërtetë duan eshtë një mjet që i kalon në gjendjen e leximit. Kjo gjendje kérçenohet nga interneti gjithëpërhapës. A mundet që premtimi i librit për prani të thellë të na largoj nga kënaqësia e menjëherëshme e "pëlqimeve" dhe "shpërndarjeve"?

"Puna me vite në librari më ka bindur se kjo gjendje themelore krijohet edhe për të tjerët", shkruan Birkerts-i. Kur ishte i ri, ai punoi për një librari të quajtur "Borders", pjesë e rrjetit asokohe të pavarur të libravive "Ann Arbor". Pas katër dekadash, tërroqalibra nga libraria "Literati Bookstore", në qendër të Ann Arbor-it, Michigan, pak bloqe baneshash më tutje nga ku banoja unë. Raftet e librarisë së dikurshme "Borders" ishin blerë dhe përshtatur nga pronarët në këndin e librave letrar, ndërsa klientët që i shfletetonin ishin po ato, sepse librat ishin renditur si më parë dhe ishin po ato tituj, dhe u jepnin po atë ndjesi kur i merrnin në dorë për të shfletuar faqet e para.

Dhe nëse klientët donin libra të modeluar sipas internetit, libra dhuratë të rrjeteve sociale Tumblr, Instagram, ata i shtypnin dhe lidhnin. Kérkohej libri "Agulicet" i Maggie Nelson-it, "Qyteti i hapur" i Teju Cole, "Cari i dashurisë dhe teknologjisë", i Anthony Marra, "Mos lejo të jem i vëtmuar" i Claudia Rankine-s. Vëtmia eshtë ajo që interneti dhe rrjetet sociale mëtojnë ta luftojnë, megjithëse shpesh kanë efektin e kundërt. Lidhja shpirtërore eshtë e vështirë për t'u kriuar, jo sepse ne s'jemi në të njëjtën hapësirë fizike por sepse s'jemi në të njëjtën rrafsh mendor: s'lexojmë të njëtin lajm; madje as nuk argëtohem nga e njëta meme. Telefonat dhe kompjuterët i japin secilit prej nesh një variant të personalizuar, ose më saktë, të kryer sipas algoritmeve të tituve, anekdotave, shakave dhe fotografive. Madje edhe reklamat

që na kalojnë para syve s'janë të njëjtë me ato që shohin finqnjët tanë: një palë cizme më kanë dalë para syshtë në faqe të ndryshme interneti për javë të tëra. Ne e quajmë këtë material të pafund, jolëndor, një ushqim, ku zor se gjen ndopak vlera ushqyesë.

Argumenti i Birkerts-it (dhe i imi) nuk eshtë se librat e luftojnë vetminë. Të mëtosh se çdo aplikacion dhe faqe internet këtë synon, do të thotë ta humbasësh luftën për letërsinë para se të filloj. Jo, fuqia e artit (dhe shumë libra vazhdojnë të janë ende art, jo argëtim) qëndron në mënyrën se si na bën të shohim në të njëjtën kohë botën brenda dhe jashtë nesh. Lidhja shpirtërore që kérkojmë, marrja në duar e librave ose shfletimi i faqeve, s'do të thotë se jemi me të tjerët, madje as me me të gjallët e as me të vdekurit qëkuri, të cilët shkruan çfarë po lexojmë, por se jemi me veten tonë. Aftësinë tonë më të mirë, aftësinë e jashtëzakonshme që kemi për të dialoguar me veten, priremi ta harrojmë shumë shpejt.

Në fillim të "Elegji për Gutenberg", Birkerts-i përbledh përkufizimin e historianit Rolf Engelsing për leximin "e thellë" si praktikë e zakonshme e shumicës së lexuesve para shekullit të nentëmbëdhjetë, kur librat, të cilët ishin të paktë dhe të shtronjtë, shpesh lexoheshin me zë të lartë dhe disa herë. Ndërkohë që u përhapën në mënyrë masive materialet e leximit, jo vetëm librat, por edhe

gazetat, revistat dhe biografitë, gjatë shekuive të fundit u vu re përhapja gjithashtu e leximit "të shpejtë". I lexojmë këto materiale një herë, shpesh e shpejt, dhe kaq. Birkerts-i krijon terminologjinë e tij: praktika e thellë, e devoutshme e leximit "vertikal" eshtë zëvendësuar nga leximi "horizontal", i cili cek sipërfaqen. Kjo zhvendosje eshtë përshtuar marramendshëm që nga koha kur shkroi Engelsing-u në 1974, qëkur shkroi Birkerts-i në 1994, dhe qëkur unë shkrova dje, paragrafin më lart. Leximi horizontal sundon gjatë gjithë ditës. Ajo që bëj kur shoh çfarë shkruhet në "Twitter" eshtë më pak e ngjashme me leximin e një libri se sa me leximin e udhëzimeve të një recete ose me shifrat e shndritshme të një fature: më jepin informacione, nuk më ndriçojnë për ndonjë gjë. Eshtë një mënyrë për të kaluar kohën, jo për të jetuar. Leximi, leximi i vërtetë, ai lloj leximi për të cilin Birkerts-i eshtë mbrojtës i flaktë – mbështetet tek ndjeshmëria jonë vertikale, sado e fshehtë, dhe "kur nuk gjen thellësi, e krijon atë". Nuk kam më adresë në Facebook, dhe shoh se po harxhoj gjithnjë e më pak kohë në internet. Ndërsa vitet më shtohen mbi supe, asnjë modë kalimtare, s'po më kthehet në gjendje kronike, përkundrazi, tërhiqem gjithnjë e më shumë nga leximi që të kérkon të përfshihesh plotësisht si ai në fëmijëri. Librat kanë ndryshuar, dhe përvetësimi nuk eshtë

gjithmonë aq i gjithanshëm sa dikur, por mund të gjej akoma, si shënimet e lëna midis faqeve, atë që Birkerts-i e quan "koha e vetes... kohë e thellë, kohaë gjatë, koha që në thelb na bën të përhumbemi" plotësisht. "Dhurata e leximit, dhurata e çdo takimi me artin, eshtë se kjo kohë nuk më braktis kur heq sytë nga libri që mbaj në prehë: zgjat, një minutë ose një ditë. "Diçka më shumë se një shkujdesje gjatë bisedës më lejon t'i them një shoku se jam duke lexuar "Ushtari i mirë" i Ford Madox Ford-it, kur po shëtisnim në rrugë së bashku", shkruan Birkerts-i. "Në një farë mënyre unë po e lexoj romanin ndërsa ec, kur fle, kur kotem apo shkoj me makinë në dyqan për të blerë qumësht".

Fatkeqësish, kjo jehonë që vijon eshtë e vërtetë edhe për leximin horizontal. Nëse kaloj një kohë tepër të gjatë para faqeve digitale, edhe ajo përvojë vijon në orët që pasojnë. Ekrani shfaqet para syve të mi të myllur; mendimet e mia përsillen rrëth përmbytje së ligjëratës: ripodhimit të saktë të saj, dhe hamendësimit të pikëpamjeve të kundërtat. Debate të tilla i përfytyroj edhe në dash. "Kur një vepër të detyron të bëhesh njësh me të, shpesh ka fuqinë që të ndjek pas edhe kur je larg saj", thotë Birkerts-i, dhe sa do të dëshiroja që kjo përhumbje të ishte pushtet vetëm i një vepre të madhe. Por nuk eshtë: fantazmat depërtojnë përmes fjalëve në ekran, fantazmat e fjalimeve dhe

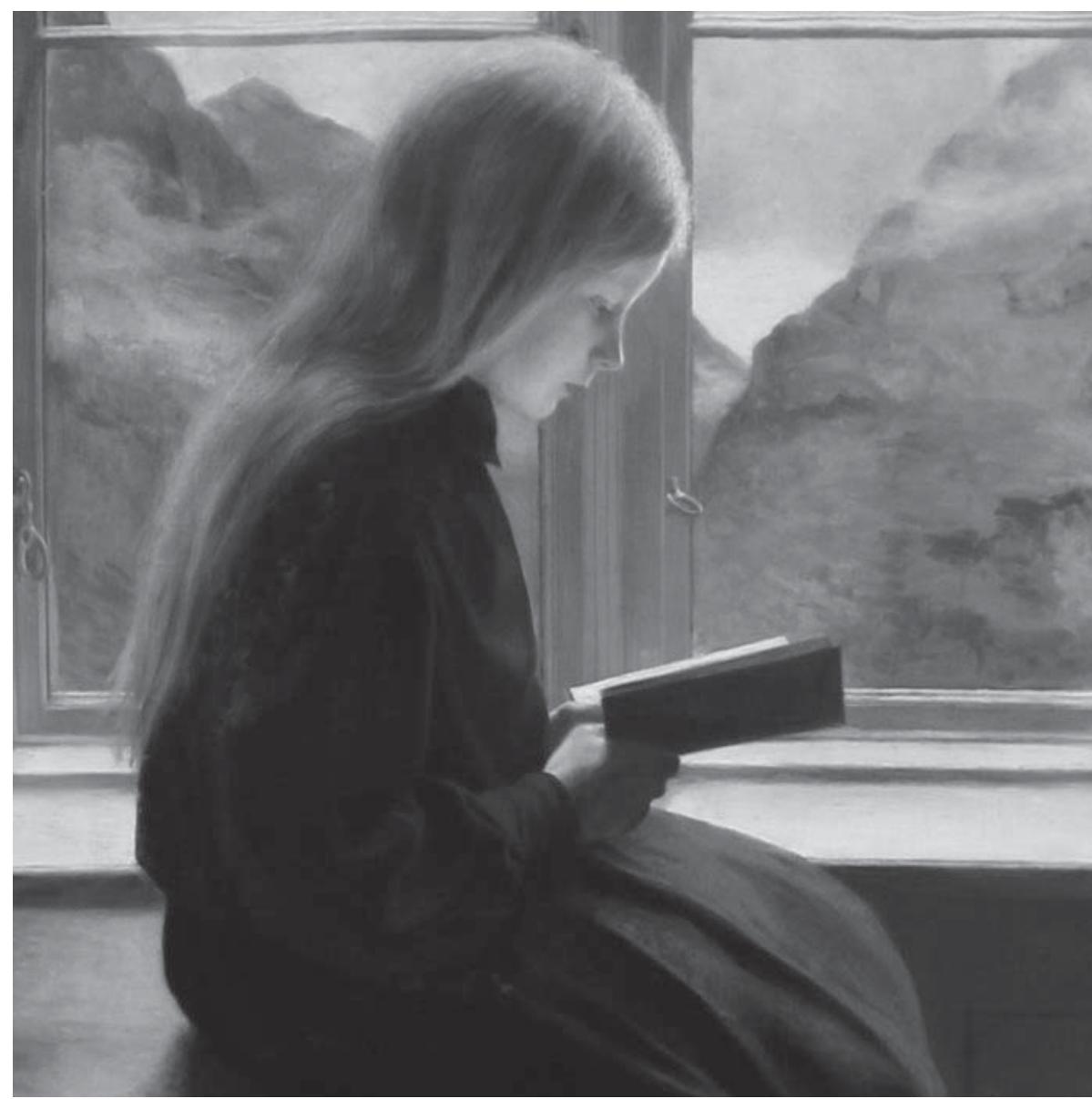
çmendurive, e urrejtjes dhe idiotësë, të sa e sa shkrimeve të dobëta.

"Por mbështetje kur nevoja eshtë e madhe, e kërkohjmë fjalën në faqe dhe veprën që na bën të kthehemi në fushën e forcave të kohës së thellë", thotë Birkerts-i. "Libri dhe optimizmi im, mund ta merrni me mend, nuk eshtë i palëkundur se do të shihet si strehë, si një mënyrë për t'u shkëputur nga bota në një hapësirë të shenjtëruar nga subjektiviteti". Eshtë e çuditshme, që edhe në fillim të vijon 2019, optimizmi im eshtë i fortë. Përmes leximit, dhurata e çdo takimi me artin, eshtë se kjo kohë nuk më braktis kur heq sytë nga libri që mbaj në prehë: zgjat, një minutë ose një ditë. "Diçka më shumë se një shkujdesje gjatë bisedës më lejon t'i them një shoku se jam duke lexuar "Ushtari i mirë" i Ford Madox Ford-it, kur po shëtisnim në rrugë së bashku", shkruan Birkerts-i. "Në një farë mënyre unë po e lexoj romanin ndërsa ec, kur fle, kur kotem apo shkoj me makinë në dyqan për të blerë qumësht".

Fatkeqësish, kjo jehonë që vijon eshtë e vërtetë edhe për leximin horizontal. Nëse kaloj një kohë tepër të gjatë para faqeve digitale, edhe ajo përvojë vijon në orët që pasojnë. Ekrani shfaqet para syve të mi të myllur; mendimet e mia përsillen rrëth përmbytje së ligjëratës: ripodhimit të saktë të saj, dhe hamendësimit të pikëpamjeve të kundërtat. Debate të tilla i përfytyroj edhe në dash. "Kur një vepër të detyron të bëhesh njësh me të, shpesh ka fuqinë që të ndjek pas edhe kur je larg saj", thotë Birkerts-i, dhe sa do të dëshiroja që kjo përhumbje të ishte pushtet vetëm i një vepre të madhe. Por nuk eshtë: fantazmat depërtojnë përmes fjalëve në ekran, fantazmat e fjalimeve dhe

E dimë shumë mirë, e mbajmë mend, edhe nëse në mënyrë të vagullt, atë gjendje të brendshme gjatë leximit që të kënaq më shumë se të shtypësh derisa të lodhesh me gishta në tastierë, kur dihet se ajo që lexojmë në ekran, në një kuptim s'është aty. Sepse, aty në internet, ka një hapësirë të askundit, një kohë të cekët. Sipërfaqja e internetit eshtë e sheshtë dhe e padepërtueshme. Por kur lexon një libër, ne zhytemi, fundosemi, shkrihem i me leximin në trup e shpirt. "Mbajmë në duar një mënyrë për ta zvogëluar vrullin e kohërave", na siguron Birkerts-i. "Mund t'i bëjmë qëndresë prirjes për sipërfaqësoren dhe të rrëmojmë nëpër libra sepse kështu mund të rimarim, qoftë edhe për pak kohë, përgjegjësinë që shmagim rrrojken e së të tërës. Bukuria e përfshirjes në lexime vertikale qëndron tek mungesa e nevojës për të dëshmuan dobinë e vet. Thjesht procesi të përmbrush si i tillë".

The Paris Review
Përktheu: Granit Zela
Photo by Marvin Meyer on
Unsplash / exlibris.al

JOHAN GUDMUNDSEN-HOLMGREEN, LAESENDE LILLE PIGE, 1900

E rrallë

Gruaja gjen unazën e bashkëshortit 47 vjet më pas

Në vitin 1973, një adoleshente Debra McKenna rastësisht la unazën e burrit të saj të ardhshëm në një dyqan në qytetin amerikan të Brunswick Maine. Por rastësia deshi që ajo ta gjente sérish këtë unazë 47 vjet më pas. Ishte një punëtor i cili gjeti në

pyjet e Finlandës metalin e varrosur. McKenna, tashmë 63-vjeçare, unzën e humbi në Portland kur ishte student në shkollën e mesme Morse.

FOTO E DITES

Autobusët duke larguar pasagjerët nga një port në Yokohama afér Tokios. /AP/

E jashtëzakonshme

Brenda qytetit fantazmë në Qipro që dikur ishte shumë i pëlqyer nga të famshmit e pasur

Janë shfaqur imazhet mbresëlënëse të qytetit të braktisur qipriot Maras, që dikur ishte një pikë e nxehtë turistike për të famshmit si Elizabeth Taylor, Richard Burton dhe Brigitte Bardot si dhe të tjerë të famshëm të pasur, që bërdhin në plazhet e saj të arta. Vendpushimi mesdhetar, që ndodhet në një periferi jugore te Famagusta, është rrëthuar dhe braktisur që kur Turqia pushtoi Qipron veriore, pas një grusht shteti të

frymëzuar nga Greqia në vitin 1974. Maras apo Varosha në gjuhën qipriote, ka mbetur e mbyllur dhe e braktisur, pasi Këshilli i Sigurimit i Kombeve të Bashkuara e miratoi Resolutën 550, më 11 maj të vitit 1984, për ta ndaluar rivendosjen në qytet. Banorët e kanë braktisur pronën dhe nuk janë kthyer më kurrë, derisa vetëm pak prej tyre janë lejuar ta shohin vendbanimin e dikurshëm, që tani është kthyer në qytet fantazmë.

DASHI
Jeni të ndjeshëm dhe pak melankolik

sot. Kujtime të vjetra ju sjellin nostalji përvende të caktuara.

DEMI
Miqtë janë ata që mund t'i vlerësojnë më mirë veprimet tuaja.

Mos u mërzisni sot nëse ju kritikojnë në një situatë të caktuar.

BINJAKËT
Edhe pse eprorët tuaj ju vlerësojnë, përsëri nuk ndiheni të kompensuar nga ana materiale. Mbështë koha të kërkoni një rritje rroge.

GAFORRJA
Sot ndiheni shumë mirë sa i përket aspektit të ndjenjave. Dicka e re që sapo ka lindur po ju zë gjithë kohën tuaj dhe mendimet.

LUANI
Sot mund të ndiheni të privilegjuar sa iu përket financave dhe do të shpenzoni për një dhuratë personit të dashur.

VIRGJËRESHA
Jeni shumë të vendosur t'i shkon deri në fund një projekti personal. Edhe pse nuk do të keni mbështetje, do t'ia dilni mbanë.

PESHORJA
Megjithëse energjia nuk ju mungon sot

do ta ndieni veten të plogësht. Do ta kërkoni qëtësinë dhe rehatinë e shtëpisë.

AKREPI
Sot jeni përqendruar te çështjet e zemrës. Çdo gjë tjetër do të kalojë në plan të dytë përvju.

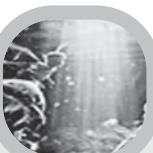
SHIGJETARI
Keni dëshirë përgjëra të bukurë dhe shoqëri të mirë sot. Do t'ju mjaftonte prania e miqve përvjetore që rehat me veten.

BRICJAPI
Sot jeni gati përvjetore që mund të shpëtoni nga streset e ditës. Do ta kërkoni shoqërinë e partnerit sot.

UJORI
Sot çdo gjë është fokusuar te financat përvju. Borrax që do t'ju kthehen dhe shpenzime që nuk i kishit menduar që duhet t'i bëni.

PESHQIT
Edhe pse një pjesë e juaja sot i është përkushtuar karrierës, pjesa tjetër do vetëm qetësi dhe të relaksohen. Jeni në dyluftim me veten.

BARSOLETA E DITËS

Rrezohet gjakovari prej katit të shtatë, e thërret gruan në telefon dhe i thotë: "Mos bëj bukë se ha në spital".

Programi i shfaqjes së filmave në Kino ABC

Në ora 18:00
Spies in Disguise 3D

I Animuar/Aksion/Aventurë; 1 orë 42 min

Rolet: Will Smith, Tom Holland, Ben Mendelsohn, Karen Gillan, Rashida Jones, DJ Khaled, Masi Oka

Regjia: Troy Quane, Nick Bruno

Në ora 18:00
Jumanji; The Next Level 3D

Aksion/Aventurë/Komedi; 2 orë 03 min
Rolet: Dwayne Johnson, Jack Black, Kevin Hart, Karen Gillan, Nick Jonas, Awkwafina, Ser'Darius Blain, Madison Iseman, Morgan Turner, Alex Wolff, Danny Glover, Danny DeVito, etj.

Regjia: Jake Kasdan

Çdo natë në ora 20:00
STAR WARS; THE RISE OF SKYWALKER 3D

Aksion/Aventurë/Fantazi; 2 orë 21 min
Rolet: Daisy Ridley, Adam Driver, Mark Hamill, John Boyega, Oscar Isaac, etj

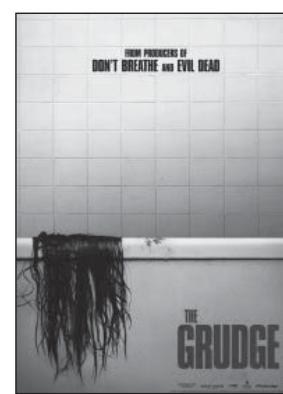
Regjia: J.J. Abrams

Çdo natë në ora 22:30
THE GRUDGE

Horror/Mister; 1 orë 34 min

Rolet: Sarah Michelle Gellar, Jason Behr, Kadee Strickland, Clea DuVall and Bill Pullman

Regjia: Takashi Shimizu

Për informata dhe rezervime të biletave thirrni FALAS: 0800 22 222 dhe boxoffice@kinoabc.info, www.kinoabc.info, fb: Kino ABC.

Jennifer Lopezi i futet industrisë së modës, sjell koleksion të këpucëve dhe çantave

Jennifer Lopezi po e cimenton vendin e saj edhe në industrinë së modës. Camuto Group ka njoftuar se ka lëshuar koleksionin e Jennifer Lopezit me këpucë dhe çanta të krijuara në bashkëpunim me artistë të shumë përkushtuar.

Linja e parë me këpucë do të debutojë në pranverë 2020 dhe për t'u pasuar me çanta dore. Artikujt do të jenë në dispozicion ekskluzivisht në dyqanet e Designer Shoe Warehouse dhe në DSW.com.

Enrique Iglesias bëhet baba i një vajze

Këngëtar i njohur latin Enrique Iglesias është bërë baba për herë të tretë. Ai bashkë me gruan e tij Anna Kournikova u bënë prindër të një vajze më 30 janar të këtij viti. Këtë e bëri me dije këngë-

tari me anë të një fotografie në rrjetin social "Instagram", në të cilën i kishte vendosur mbishkrimin "Dielli im". Enrique dhe Anna janë prindër të binjakëve dyvjeçar, Nicholas dhe Lucy.

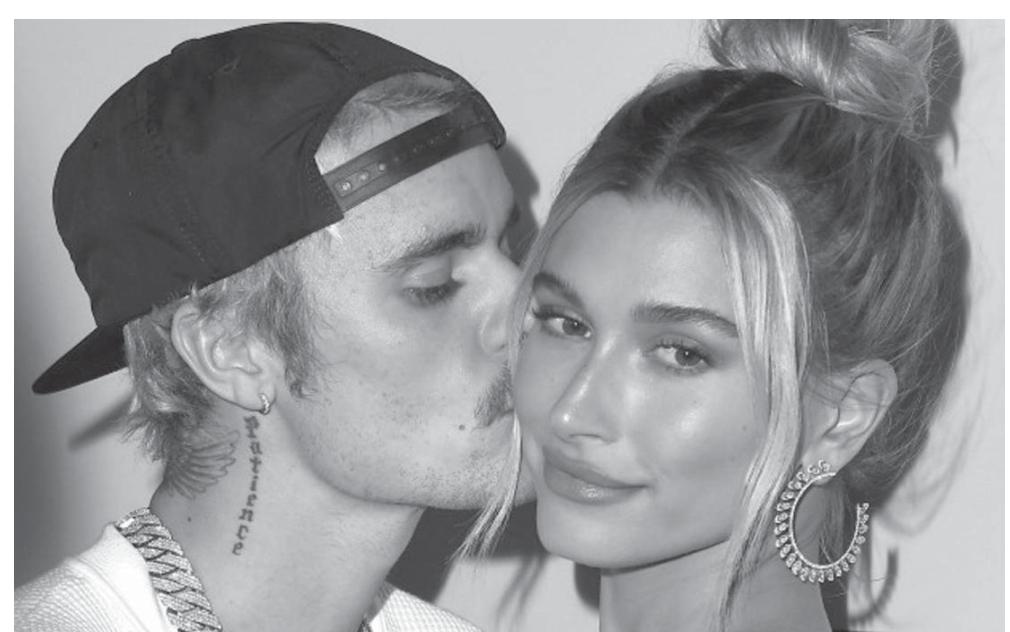

Pas dy vjetësh romancë me sauditin miliarder, Rihanna e vetme në këtë Shën Valentin

Rihanna nuk ka qenë beqare në ditën e Shën Valentinit për dy vjet radhazi, këtë herë edhe pse po, ky nuk është shqetësimi i saj, sepse këngëtarja do ta kalojë ditën duke vazhduar rritjen e perandorisë së saj shumëmillionëshe. Rihanna nuk ka "Love on the Brain" këtë Shën Valentin. 31-vjeçarja që u

nda nga miliarderi saudit, Hassan Jameel, është duke e kaluar ditën sikurse të tjerët. "Rihanna është plotësisht e lumtur që bën gjërat e saj të përditishme në Ditën e Shën Valentinit këtë vit dhe është vërtet si çdo ditë tjetër për të", ka pohuar një burim për "Hollywood Life".

Justin Bieberi tregon se si e kalon kohën me gruan e tij kur nuk ka koncerthe

Justin Bieber duket se ka vendosur t'u tregojë fansave disa gjëra shumë intime, siç është seksi me gruan e tij Hailey Baldëin. Ai ka dhënë një përgjigje interesante kur është pyetur se çfarë bën kur ka kohë të lirë dhe kur nuk ka koncerthe ose aktivitete të tjera. "Kur unë jam me

gruan time, ne kemi qejf të bëjmë... besoj se ju e dini se çfarë bëjmë ne. Ndonjëherë seksi bëhet i çmendur. Pak a shumë kjo është ajo çfarë ne bëjmë në kohë të lirë. Ne kemi dëshirë të shohim filma bashkë, por definitivisht më shumë na pëlqen të relaksohem", ka thënë 25-vjeçari.

'Dardanët' me optimizëm fillojnë misionin e kualifikimit

Trajneri Christos Marmarinos dhe basketbollistët Drilon Hajrizi e Erjon Kastrati janë optimistë se Përfaqësuesja e Kosovës mund të dalë e suksesshme në dy ndeshjet para-kualifikuese për Kampionatin Botëror 2023 kundër Islandës dhe Luksemburgut

PRISHTINË, 17 SHKURT - Basketbollistët e Kosovës ditën e Pavarësisë e kanë festuar duke u përgatitur maksimalisht për dy ndeshjet parakualifikuese për Kampionatin Botëror 2023. Ashtu siç ishte paraparë, përgatitjet filluan të hënën nga ora 10:00 dhe do të vazhdojnë edhe në ditët e ardhshme, derisa ndeshja e parë e Kosovës është ndaj Islandës më 20 shkurt në Prishtinë, kurse më 23 shkurt, "Dardanët" janë mysafirë të Luksemburgut.

Atmosfera në ekipin e Kosovës ishte shumë e mirë dhe lojtarët do të jen 100% nga vetja, si në stërvitje, ashtu edhe në parket për Kosovën. Stërvitja e së

hënës ishte e para për përzgjedhësin e ri të Kosovës, Christos Marmarinos. "Kemi filluar mirë stërvitjet dhe do të mundohemi të përgatitemi sa më mirë, pasi nuk kemi shumë kohë. Synimet janë të fitojmë. Atmosfera në ekip është shumë e mirë. 17 Shkurti është ditë e rëndësishme për Kosovën. Është e rëndësishme që lojtarët që bartin fanellën e Kosovës të përfaqësojnë sa më mirë shtetin në garat ndërkombëtare", deklroi përzgjedhësi i Kosovës pas stërvitjes së parë. Optimist në stërvitjen e parë ishte edhe Drilon Hajrizi. "Hymë në këtë stërvitje pas angazhimeve me skuadrat gjatë

Final 8. Besoj se do të angazhohemi maksimalisht. Kemi një ekip të mirë për të pasur sukses. Me punën që do të bëjmë shpresoj shumë se do të tregojmë lojëra të mira", u shpreh Hajrizi.

Basketbollisti Erjon Kastrati foli gjithashtu pas stërvitjes së parë. "Fillimisht dua të them se kam nderin dhe kënaqësinë që jam i ftuar në Kombëtaren e Kosovës. Stërvitja e parë ishte për t'u njojur më shumë se si do të luajmë

dhe në stërvitjet e ardhshme besoj se do të rritet intensiteti. Siç ka thënë trajneri duhet të mundohemi të fitojmë në çdo ndeshje. Do të jepim më të mirën nga vetja jonë në këto ndeshje", ka theksuar Kastrati.

Osmani: Sportistët e kanë skalitur emrin e Kosovës në qindra piedestale

PRISHTINË, 17 SHKURT - Mysafirë në seancën solemne të 12-vjetorit të Pavarësisë së Kosovës ishin trajneri Driton Kuka dhe dy xhudistet, Majlinda Kelmendi dhe Distria Krasniqi. Në fjalimin e kryetares së Kuvendit të Kosovës, Vjosa Osmani, një vend të veçantë kanë pasur edhe sportistët e vendit. "Sot Kosova jonë jo vetëm frymon e lirë, por është vend që po e krijon imazhin e ri, duke i ofruar botës vlera të shquara në arte, në kulturë, në sport e në fusha të tjera. Xhudistet Majlinda Kelmendi, Distria Krasniqi, bashkë me trajnerin e tyre, Toni Kukën, e kanë skalitur emrin e Kosovës në qindra piedestale, deri në

olimpiadën e Brazilit, duke e lartësuar flamurin e Kosovës aty ku nuk ishte e mundur më

herët", ka thënë Osmani. "Ata na kanë bërë të qajmë nga gjëzimi e të buzëqeshim nga lumturia. Ju

lus që me duartrokitje t'ua kthejmë nderin që ato ia kanë bërë shtetit të tyre. Krahas tyre, djel-

moshat e kombëtares së Kosovës i kanë ngrohur zemrat tonë, por e kanë forcuar edhe identitetin tonë në botë. U duartrokasim fort nga ky tempull dhe i ftojmë të qëndrojnë fort pas nderit që ua jep flamuri i shtetit të tyre", ka deklaruar kryetarja Osmani. Ndërsa trajneri i xhudos, Driton Kuka, nëpërmjet një postimi në "Facebook" ka thënë se vendit i duhet më shumë unitet politik. "Urime Pavarësia! 12 vjet shtet drejt përdrejt nga Kuvendi i Republikës së Kosovës. Kosovës i duhet unitet politik më shumë se kurrë për të mirën e vendit! Kosova mbi të gjitha...", ka shkruar Kuka. Edhe sportistët e tjerë kanë uruar për 12-vjetorin e pavarësisë së Kosovës.

Rrahmani: Besojmë se mund të kualifikohemi në 'Euro 2020'

PRISHTINË, 17 SHKURT - Amir Rrahmani beson se Përfaqësuesja e Kosovës në futball mund të kualifikohet në Kampionatin Evropian. Në fund të muajit mars Kosova do të përballet me Maqedoninë, ku do ta kërko-

jë fillimisht finalen në "play-off" të Nations League dhe më pas kualifikimin në "Euro 2020".

Kapiteni i 'Dardanëve', Amir Rrahmani, në një intervistë për "Super Sport", tha se të gjithë te Kosova besojnë se

mund ta bëjnë tëndrrën realitet. "Besojmë që mund të arrijmë të kualifikohemi në 'Euro 2020'. Kemi kundërshtar të fortë, por të gjithë besojmë. Duam të gjithë të kemi paraqitje më shumë të jemi të gatshëm për ato

ndeshje. Si kjo mundësi kemi pak në karrierën tonë si futbollistë andaj shpresojmë që të arrijmë atje. Maqedonia ka futbollistë që luajnë në ekipe të mëdha, nuk janë të dobët, kanë sulm të rrezikshëm", ka thënë Rrahmani.

Kastrati bën hapin e madh në karrierë, prezantohet te Dinamo Zagrebi

ZAGREB, 17 SHKURT - Reprezentuesi i Kosovës, Lirim Kastrati, ka hedhur një hap të rëndësishëm në karrierën e tij. Ai është zyrtarizimi si lojtari më i ri i Dinamos së Zagrebit.

Bëhet fjalë për një kontratë 5-vjeçare, e cila tregon qartë besimin e klubit të ri karshi Kastratit. Sa i përket shifrës së derdhur në arkat e klubit të Lokomotivës së Zagrebit,

bëhet fjalë për pak më tepër se 2.5 milionë euro. Ai do të lihet deri në fundin e sezonit te Lokomotiva, për t'u bashkuar më pas me Dinamon. Kastrati ka qenë pjesë e Shkëndijës së

Tiranës, që njihet si Shkolla e Mjeshtërisë Sportive. Atje ka dalë edhe kampion i Shqipërisë me U-17, ndërsa më pas do t'u bashkojë të rinjve të Lokomotivës.

Atletico, testi i parë serioz për Liverpoolin. Dortmund sfidon PSG-në

MADRID, 17 SHKURT (ER) - Gara më e fortë në futboll, Liga e Kampionëve, rikthehet sonte (e martë) me dy superndeshje. Kampioni i Evropës, Liverpooli, është mysfir i Atletico Madridit në "Wanda Metropolitano", aty ku u kurorëzuan me titullin e më të mirit në vitin e kaluar. Kjo përballje vlerësohet e jashtëzakonshme për ta parë se a është e gatshme skuadra nga Madridi për ta ndalur rrugëtimin e Liverpoolit drejt finales së tretë radhzi, apo Jurgen Klopp do ta vazhdojë shkëlqimin edhe në këtë garë sikurse në edicionin e kaluar dhe në Premierë Ligë këtë edicion. Atletico arriti në mesin e 16 skuadrave më të mira si e dyta e Grupit D pas Juventusit, por mbi Bayer Leverkusenin dhe Lokomotiv Moskën. Në La Liga skuadra e Diego Simeones nuk është në formën më të mirë pasi ka 12 pikë më pak se Real Madridi. Një tetë lajm i keq për klubin spanjoll është se shtatë lojtarë rrezikojnë të mungojnë në ndeshjen e së martës ndaj "Reds".

Në anën tjetër, Liverpooli nuk ka lëndime dhe është afër titullit të kampionës në Angli, prandaj do të luajë më lirshëm në Ligën e

Kampionëve. Fazën e grupeve Liverpooli e mbylli në vendin e parë të Grupit E me 13 pikë. Në ndeshjen tjetër Borussia Dortmund do ta presë Paris Saint-Germain në Gjermani. Kjo do të jetë përballja e tretë në mes të këtyre dy klubeve, kurse dy ndeshjet e para në kuadër të fazës së grupeve në edicionin 2010-11 kishin përfunduar baras. Dortmundi grumbulloi 10 pikë në gjashtë ndeshjet e tyre të Grupit F këtë sezoni për të përfunduar në vendin e dytë pas Barcelonës. Nuk do të jetë aspak lehtë për skuadrën e Lucien Favre që t'i eliminojë francezët e PSG-së, por ata në këtë ndeshje hyjnë pas fitores që e arritin të premten kundër Eintracht Frankfurtit (4-0). Jadon Sancho ishte përsëri në rezultatin përgj-

TË MARTËN TAKOHEN:
21:00 Atletico Madrid - Liverpool
21:00 Borussia Dortmund - PSG

LeBron fiton 'All Star Game 2020', Leonard zgjidhet MVP

LOS ANXHELOS, 17 SHKURT - Skuadra e LeBron Jamesit fitoi ndeshjen e madhe të yjeve të NBA-së, "All Star Game 2020", zhvilluar në Chicago, duke mundur 157-155 skuadrën e Giannis Antetokounmpo. Një ndeshje e veçantë, të cilën NBA ia dedikoi yllit të saj, Kobe Bryant, i ndarë nga jeta tri javë më parë pas një aksidenti ajror. Kawhi Leonard, që luante me skuadrën fituese, u shpall MVP i kësaj ndeshje, duke realizuar 30 pikë. Një ndeshje që ashtu si gjithnjë, ishte një spektakël në fushë, me basketbollistët më të mirë në botë që shkëlqyen në parket. Formati i ri i aplikuar nga organizatorët, ku perioda e katërt dhe e fundit nuk kishte

kronometër, ishte mjaft argëtues. Kjo e bëri të hapur ndeshjen, por skuadra e

LeBron arriti të shkëlqejë në fundin e takimit, duke e merituar fitoren.

SHKURT

Guardiola, besnik i Cityt

"ESPN" dhe "The Times" raportojnë se trajneri Pep Guardiola u ka komunikuar drejtuesve të Manchester Cityt se nuk ka ndërmend të largohet, me apo pa Ligën e Kampionëve. Pep është i bindur se dënim i dhënë nga UEFA për shkelje të rregullave të "Fair Play financiar" do të shfuqizohet, edhe nëse kjo nuk ndodhë, ua ka bërë të qartë drejtuesve dhe lojtarëve se ka ndërmend ta respektojë kontratën e cila i skandon më 2021. Si një kapiten i vërtetë, Pep nuk dëshiron ta braktisë anjen, e sheh si një mungesë respekti, për të ardhmen ka ende kohë.

Silva në fund të sezonit largohet nga PSG-ja

E ardhmja e Thiago Silvë duket se do të jetë larg Paris Saint Germanin. Mesa duket palët nuk kanë arritur ta gjejnë marëveshjen për rinovimin e kontratës së brazilianit, që skandon në qershori. Sipas mediave franceze, agenti i 35-vjeçarit u ka kërkuar francezëve rinovimin për dy vjet, por klubin nga Parc des Princes nuk ka pranuar. Drejtori sportiv, Leonardo, deklaroit se Thiago Silva duhet ta mbylli me sukses aventuren e tij të tjetërve me francezët për t'ua lënë vendin talentëve të rinj. Kështu klubin i ka ofruar një kontratë prej profesionisti 17-vjeçarit Tanguy Kouassi, gjithashtu një nga objektivat e Parisit për markaton e verës është Koulibaly i Napolit. Pavarësisht prej situatës së krijuar, Thiago Silva mund të rikthehet te Milani, ekip ku ka luajtur në vitet 2009-2012.

Puyol: Messi mund të luajë deri në moshën 38-vjeçare

Ish-mbrojtësi i Barcelonës, Carles Puyol, ka thënë se Leo Messi mund të luajë deri në moshën 38-vjeçare, pasi e ka potencialin për ta bërë këtë gjë. Argentinasi gjatë këtij sezoni ka realizuar 14 gola dhe 12 asistime në La Liga, çka po e dëshmon se vitet për të momentalisht janë vetëm numër. "Messi është 32-vjeçar dhe një lojtar që kujdeset aq shumë përveten sa mund të luajë deri në moshën 38-vjeçare", u shpreh ish-representuesi i Spanjës. "Pse duhet ta mendojmë Barçën pa Messin kur ai është ende aty. Ne duhet të fitojmë sa më shumë përderisa e kemi atë në skuadër", ka shtuar Puyol.

Chelsea synon transferimin e Sanchos

Chelsea po synon transferimin e yllit të Borussia Dortmundit, Jadon Sancho. Siç raporton "Sky Sport", klubin anglez ka shtuar kontaktet për t'i bindur drejtuesit e Dortmundit, por edhe lojtarin. 19-vjeçari po bën një sezoni të shkëlqyer, pasi në 30 ndeshje në të gjitha kompetacionet, ka shënuar 16 gola dhe ka dhuruar 17 asistime.

Conte: Interi ia dhuroi golat Lazios

Antonio Conte ka thënë se Interi ia ka dhuruar Lazios golat e shënuara në humbje 2-1 në kuadër të javës së 24-të në Serinë A. Pas kësaj fitore, Lazio e ka rrëmbyer vendin e dytë në Serinë A me vetëm një pikë dallim nga skuadra lidere, Juventusi. "Mendoj se ishte një paraqitje e mirë edhe pse rezultati nuk na pëlqeu dhe si i pranuam golat, ne i dhuruam ato te Lazio. Nuk ishim mjafshëm të koncentruar, nuk u kushtuam rëndësi detajeve dhe ata përfituan nga gabimet tonë", ka thënë Conte. "Ishim shumë të butë në ndërrhyrjet tonë dhe pësuam dy golat nga këto gjëra. E njëjtë gjë na kishte ndodhur edhe ndaj Barcelonës e Borussia Dortmundit. I lëshuam pikët nga dora", ka shtuar Conte.

RESTAURANT

SWISS

TAVERNA

Tel: +377 45 400 156   +386 49 848 553

P R I S H T I N Ë

 Gjej PUNË

- Lajme nga tregu i punes
- Shërbime shkrimi

Gjej Punë ofron shërbime drejtë përgaditjes së:

- CV-së
- Letrën Motivuese
- Parapregaditje për intervistë

[facebook](http://www.facebook.com/gjejpuneshpjete) www.facebook.com/gjejpuneshpjete

>> SHPALLJE TË VOGLA <<

Kërkoj kujdestare përvajzën 7 muajshe në Prishtinë. Për informata në tel: 044-444-009

► Zymer Ferizi shpall të pavlefshme dëftesën e SHF "Emin Duraku" Likov.

► "Lux Dentima", SH.P.K. me numër të biznesit 810190249 me adresë në Prishtinë, Rr. Elbasanit p.n i njofton të gjithë debitorët dhe kreditore se ka marre vendim përvogëlimin e kapitalit themelor, zgogëlimi i kapitalit themelor do të bëhet nga shuma fillestare 50000 (pesëdhjetë mijë) në 5000 Euro.

► Lëshoj shtëpinë me qira në lagjen Velania, pa pagesë sepse shtëpia ka nevojë përkujdesje ndërsa shpenzimet mujore ti bëjë vetë banuesi si: ujë rrym bërllok, Tel: 044-608-626.

► Lëshoj banës me qira për student apo familjar në lagjen "Mati 1" Rr. "Muhamet Fejza", banesa është 70 m² dhe i plotëson të gjitha kushtet përbashkët.

► Lëshoj banës me qira në lagjen "Mati 1" rruga "Muhamet Fejza" Prishtinë. Tel: 044-686-900.

► Lëshoj banës me qera në lagjen "Mati 1" përball "Super Vivës", me sipërfaqe mbi 50 m², katër dytë me ngrohje, klimë, ashensorë etj, çmimi 200 €uro. Tel: 044-185-233.

► Lëshoj banës me qira garsoniere në Ulpian katë i parë, posedon tre shtëpier dhe e mobiluar. Preferohet për studenta ose studente, një qift apo të tjerë. Çmimi është 185 euro. Tel: 044-812-875.

► Lëshoj garsonjer me qira në lagjen Ulpiana katë i parë. Banesa është e mobiluar dhe i plotëson të gjitha kushtet përbashkët. Preferohet për një qift apo tre studentë, mund të merret për kohë të shkurt apo të gjatë. Çmimi është 180 Euro. Tel: 044-812-875.

► Urgjentishët kërkoj një banës me qera ne Prishtine. Banesa duhet të ketë 1 ose 2 dhoma gjumi e mobiluar ose bënë edhe e pa mobiluar. Çmimi prej: 200-250 €. Tel: 045-660-188

► Lëshoj lokalini më qira. Lokali është i pasitur më të gjitha kushtet përcjellëse. Lokali gjendet në lagjen e Boshnjakëve në Mitrovicë. Për informata më të hollësishme mund të na kontaktoni në këtë numër të telefonit: 049-392-275

Shes truallin prej 36 arë në fshatin Besi; 150 metra nga magjistralja Prishtinë-Besianë. Trualli ka gjithë infrastrukturën e nevojshme dhe është shumë i përshtatshëm dhe përbashkët. Po ashtu lëshojmë me qira vendin për restorant me një pamje atraktive dhe piktoreske me në një lartësi të madhe mbidetare.

Tel. 044-413-197.

*Kompania Rajonale e Ujësjellësit "Prishtina"
sh.a. ua uron 12 vjetorin e shpalljes së
Pavarësisë së Republikës së Kosovës*

